ХОРИЖДА ИЛМ ОЛАДИЛАР

ТОШКЕНТ. Ўзбекистон Республикаси банк молия академиясида хорижда таълим олишга чоғланган иқтидорли ёшларнинг дастлабки босқич синовлари бўлиб ўтди. Ушбу синовда 1500 нафар ўғил-қиздан 350 таси муваффақиятли қатнашди. Улар АҚШ, Германия, Франция, Япония, Италия каби ривожланган мамлакатларда ўқиш учун йўл оладилар.

Ҳайрулла АБДУЛЛАЕВ.

воқеалар, хабарлар

АЛ-БУХОРИЙ ХОТИРАСИ

БУХОРО. Ислом оламининг машҳур ҳадисшуноси Абу Абдуллоҳ Муҳаммад ибн Исмоил ал-Бухорий таваллудининг 1225 йиллигига тайёргарлик авжида. Ул зот номи билан боғлиқ қадамжоларни ободонлаштириш ишлари бажарилмоқда. Чашмаи Аюб, Мағоки Аттарон ёдгорликлари, Вобкент минораси, Яссавий, Самарқанд, Жўйбор, Отабой эшон, Хожа Нуробод сингари 14 та кўчани текислаш, Сомонийлар, Мирзо Улуғбек хиёбонларини кўкаламзорлаштириш бошлаб юборилди.

Даврон БАҲРОНОВ.

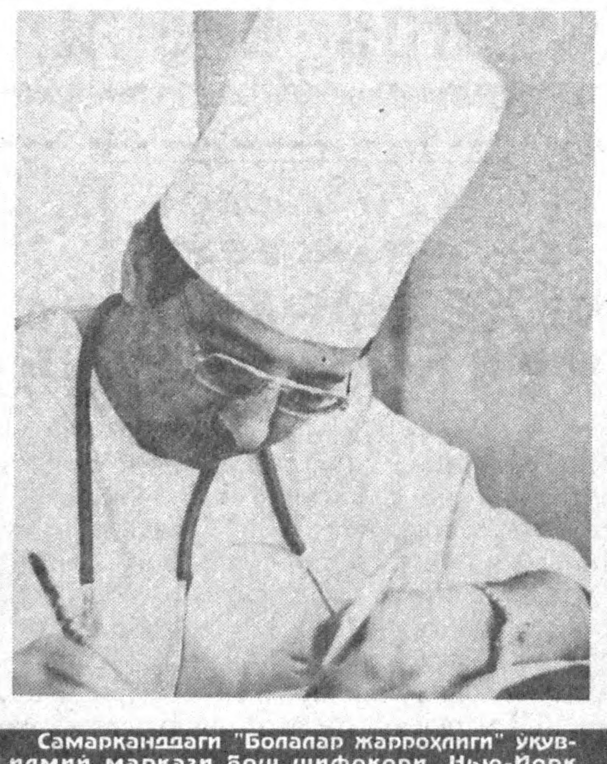

Самарқанддаги "Болалар жарроҳлиги" ўқув-илмий маркази бош шифокори, Нью-Йорк Фанлар академиясининг фахрий аъзоси, профессор Азамат Шамсиев.

КАРМАНАДА ДАМХЎЖА СУВИ

"Оила йили" Кармана аҳолиси учун бир олам қувонч келтирди. Шаҳарда ичимлик суви муаммоси ҳал этилди. 2,5 километр масофага қувурлар ёткизилиши,19 миллион сўмлик иш бажарилиши оқибатида Дамхўжа — Навоий — Бухоро обиҳаёт трассасидан Кармана томон чучук сув оқа бошлади. Тадбирга бағишланган тантаналарда вилоят ҳокими Ҳ. Ғаффоров иштирок этди.

Музаффар ШАРОПОВ.

янгиликлар, фактлар

ТАЪТИЛДАН КЕЙИН ЯНГИ МАКТАБДА

НАМАНГАН. Ёш авлод баркамоллиги халқ таълимининг барқарорлиги билан боғлиқдир. Вилоятда бу борада хайрли ишлар амалга оширилмоқда. Соҳанинг моддий техника-базасини мустаҳкамлаш барча саъй-ҳаракатлар самарасидир.Чуст туманида иккита мактаб учун янги бино қуриб берилди. Шўрбулоқ қишлоғида 400, Олмосда 200 ўқувчига мўлжалланган мактаблар очилди. Поп тумани марказида эса бир йўла 744 нафар ўқувчи ўқийдиган бўлди.

Маҳмуджон ПАРПИЕВ.

Ватанни севмак иймондандур!

ЎЗБЕКИСТОН ОВОЗИ

Ўзбекистон Халқ демократик партияси газетаси

1998 йил 15 январь, пайшанба • № 6 (22.243).

Газета 1918 йил 21 июндан чиқа бошлаган

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармони

А. Э. ШАЙХОВНИ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ЯПОНИЯДАГИ ФАВҚУЛОДДА ВА МУХТОР ЭЛЧИСИ ЭТИБ ТАЙИНЛАШ ТЎҒРИСИДА

Алишер Эркинович Шайхов Ўзбекистон Республикасининг Япониядаги Фавқулодда ва мухтор элчиси этиб тайинлансин.

Ўзбекистон Республикаси
Президенти И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1998 йил 14 январь.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармони

А. Э. ШАЙХОВНИ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ГЕРМАНИЯ ФЕДЕРАТИВ РЕСПУБЛИКАСИДАГИ ФАВҚУЛОДДА ВА МУХТОР ЭЛЧИСИ ВАЗИФАСИДАН ОЗОД ЭТИШ ТЎҒРИСИДА

Алишер Эркинович Шайхов бошқа ишга ўтганлиги муносабати билан Ўзбекистон Республикасининг Германия Федератив Республикасидаги Фавқулодда ва мухтор элчиси вазифасидан озод этилсин.

Ўзбекистон Республикаси
Президенти И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1998 йил 14 январь.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармони

А. ЖАЛИЛОВГА ИККИНЧИ ДАРАЖАЛИ ФАВҚУЛОДДА ВА МУХТОР ВАКИЛ ДИПЛОМАТИК МАРТАБАСИНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Абдулаҳат Туропович Жалиловга иккинчи даражали Фавқулодда ва мухтор вакил дипломатик мартабаси берилсин.

Ўзбекистон Республикаси
Президенти И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1998 йил 14 январь.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармони

Н. ЁҚУБОВГА ИККИНЧИ ДАРАЖАЛИ ФАВҚУЛОДДА ВА МУХТОР ВАКИЛ ДИПЛОМАТИК МАРТАБАСИНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Носиржон Норович Ёқубовга иккинчи даражали Фавқулодда ва мухтор вакил дипломатик мартабаси берилсин.

Ўзбекистон Республикаси
Президенти И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1998 йил 14 январь.

ВАТАН ХАРИТАСИ

13 январь куни юртбошимиз «ДЭУ» компаниялари гуруҳининг раиси Ким У Жунгни қабул қилди.

Суҳбат чоғида Асакадаги «ЎзДЭУавто» қўшма корхонасида ишлаб чиқарилаётган автомобилларнинг ташқи ва ички савдосини янада ривожлантириш, ўзаро ҳамкорликнинг 1998 йил учун мўлжалланган дастури ва бошқа масалалар муҳокама этилди.

***

Ўзбекистон Республикаси ҳарбий хизматчилари ҳамда Мудофаа вазирлиги, Миллий хавфсизлик хизмати, Ички ишлар вазирлиги, Фавқулодда вазиятлар вазирлиги, Давлат божхона қўмитаси ва прокуратура ходимларидан бир гуруҳини мукофотлаш тўғрисида Ўзбекистон Республикаси Президенти Фармон чиқарди.

***

Президентимизнинг ҳозирги кунда жаҳонда юз бераётган мураккаб муаммоларга ўз муносабати, мустақил нуқтаи назари аниқ ва теран илмий асос билан акс эттирилган «Ўзбекистон XXI аср бўсағасида: хавфсизликка таҳдид, барқарорлик шартлари ва тараққиёт кафолатлари» китобини Москванинг таниқли «Дрофа» нашриёти кўп минг нусхада рус тилида чоп этди.

***

«Алпомиш» достони аждодларимиз ижодий даҳосининг бебаҳо бадиий ёдгорлиги сифатида жаҳон халқлари эпик ижодиёти намуналари ичида алоҳида ўрин тутишини, миллат бирлиги ва маънавий уйғониши, миллий ғурур ва ўз-ўзини англаш рамзига айланганлигини, ушбу достон яратилганлигининг 1000 йиллиги ЮНЕСКОнинг 1999 йилдаги тадбирлари режасига киритилганлигини инобатга олиб ҳамда фольклор меросини авайлаб-асраш мақсадида Республика Вазирлар Маҳкамаси «Алпомиш» достони яратилганлигининг 1000 йиллигини нишонлаш тўғрисида қарор қабул қилди.

***

Мамлакатимизда Ватан ҳимоячилари куни кенг нишонланди. Пойтахтдаги Офицерлар уйида ана шу санага бағишланган тантанали йиғилиш бўлди. Унда юртбошимизнинг Ватан ҳимоячиларига йўллаган байрам табригини Президентнинг Давлат маслаҳатчиси Б. Ғуломов ўқиб эшиттирди.

УМУМХАЛҚ БАЙРАМИ — НАВРЎЗГА ТАЙЁРГАРЛИК

Халқимизнинг энг қадимий ва саховатли байрами — Наврўз яқинлашиб келмоқда. Миллий урф-одатлар негизида умуминсоний қадриятларни улуғлаш, халқ ижодкорлик қудратини намоён этиш, Ватанга муҳаббат, меҳр-шафқат, юртимизда яшовчи барча миллатлар ўртасида дўстлик, ҳамжиҳатлик, тинчлик ва осойишталикни янада мустаҳкамлашни ўзида тараннум этувчи бу умумхалқ байрами мамлакатимизда ҳар йили кенг нишонланади.

Вазирлар Маҳкамасида ана шу умумхалқ байрамига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш ташкилий қўмитасининг мажлиси бўлди. Уни республика Бош вазирининг биринчи ўринбосари, мазкур қўмита раиси И. Жўрабеков бошқарди.

Мажлисда Наврўз умумхалқ байрами асосий томошасининг сценарий режаси ҳамда саҳнани безаш ишларига тайёргарликнинг бориши ҳақида Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси раиси А. Орипов ва томоша бош режиссёри Р. Ҳамидовнинг ахборотлари тингланди.

Мамлакатимиз мустақиллигининг еттинчи йили баҳорида нишонланадиган бу галги байрам алоҳида кўтаринкилик руҳида ўтади. Байрам томошалари мучал билан боғлиқ мусиқий-театрлаштирилган саҳна билан бошланади. Дастурда бу йил юбилейлари нишонланадиган Имом ал-Бухорий ва Аҳмад ал-Фарғоний ҳаёти ва фаолиятига бағишланган лавҳалар ўз ифодасини топади.

Маданият ишлари вазири Х. Жўраев, «Ўзбекнаво» гастрол-концерт бирлашмаси бош директори А. Назаров, Тошкент шаҳар ҳокимининг ўринбосари Ш. Жалилов Наврўзни ҳар қачонгидан ҳам уюшқоқлик ва юқори савияда ўтказиш билан боғлиқ масалалар юзасидан фикр-мулоҳазаларини билдирдилар. Бу борада тегишли вазирлик, идора ва ташкилотлар раҳбарларига аниқ тавсия ва кўрсатмалар берилди.

Мажлисда Президентнинг Давлат маслаҳатчиси Ў. Раҳматов, Бош вазир ўринбосари А. Азизхўжаев, Тошкент шаҳар ҳокими К. Тўлаганов иштирок этди.

(ЎзА).

ЯНГИ ҲАВО КЎПРИГИ

«Ўзбекистон ҳаво йўллари» рамзи туширилган энг замонавий тайёра — «RJ-85» 13 куни кеча республикамизни яна бир мамлакат — Озарбайжон Республикаси билан боғлади. Инглиз-француз ишлаб чиқаришига мансуб замонавий ва қулай тайёра Тошкент — Боку авиайўналишини очди.

Маълумки, «RJ-85» ғарб сайёҳлари ўртасида маълум ва машҳур. Канада, Швеция, Болтиқбўйи, Туркия ва бошқа мамлакатларда улардан кенг фойдаланилмоқда. У ўтган йили миллий авиакомпаниямиз тайёралари сафидан ўрин олди. Ўртача олисликка қатновчи ушбу тайёра соатига 770 километр тезликда ва 2500 километр масофага учади. Эндиликда у мамлакатимиз ички авиайўналишларидагина эмас, балки Алмати, Ашгабад йўналишларида ҳам парвоз этмоқда. Мана энди у Бокуга ҳам йўл очиб, қардош халқларни яқинлаштириб, мамлакатларимиз ўртасидаги ҳамкорликни мустаҳкамлашга хизмат қилади.

Алишер РЎЗИЕВ.
Тошкент — Боку — Тошкент.

ЎЗБЕКИСТОН, ҚАНОТЛАРИНГ ҚАЙРИЛМАС!

БУ ДУНЁНИНГ ИШЛАРИ

Саддам Ҳусайн маъмурияти расмий равишда Россия Федерацияси, Франция ва Хитойга мурожаат қилиб, Ироқни қуролсизлантириш бўйича Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг махсус комиссияси фаолияти билан боғлиқ масалаларни ўртага ташлади. Бу ҳақда Бағдоддаги дипломатик манбалардан хабар олинди. Ушбу хабарга кўра, Россия, Франция ва Хитой АҚШга ўхшаб БМТ Хавфсизлик Кенгашининг доимий аъзоларидир. Шу боис Ироқ раҳбарияти Ироқни қуролсизлантириш бўйича БМТ махсус комиссиясининг фаолиятида Вашингтоннинг бир ёқлама ҳаракатларини тўхтатишни илтимос қилди. Куни кеча Ироқ ва БМТ махсус комиссияси ўртасида яна бир бор келишмовчилик юз берди. БМТ назорат гуруҳи раҳбари Скотт Риттернинг Ироққа қарши айғоқчилик қилганлиги алоҳида таъкидлаб ўтилди.

***

Ватикан қашшоқ аграр мамлакатларнинг ҳукуматларини ер ислоҳотини адолатли ўтказишга ва маҳаллий аҳолига улардан тортиб олинган ерларни қайтариб беришга чақирди.

***

Жанубий Корея молиявий инқирозни бартараф этиш учун Халқаро валюта жамғармасининг барча талабларини бажариши керак, деб ҳисоблайди Мишель Камдессю.

***

Яқин кунларда бўлиб ўтадиган Украина-Румыния музокараларида умумий чегаралар масаласи муҳокама қилинади.

Қишлоқ имкониятлари

ОМАДМИ Ё МИРИШКОРЛИК?

Қўриқни ўзлаштиришда йўл қўйилган хатолар, кўзбўямачиликлар ҳақида кўп бора бонг уришган. Аммо уларни бугун бартараф этиш, унумдор ерлар хазинасини очиш, мўл ғалла, пахта етиштириш қандай бораётганини аниқ биламизми? Бир-иккита рақам қайд этилган хабар ёки телелавҳани ҳисобга олмаса... Бироқ чўлда одамлар меҳнат қилишаяпти. Дам қувониб, дам машаққатларга басма-бас...

Бу чўл тумани ташкил топганига йигирма йил тўлди. Кейинги йилларда ерлар кам ҳосил бера бошлади. Туман маркази — Миришкор қишлоғини қадимдан бежиз шундай аташмаган. Ерни, деҳқончилик илмини миридан-сиригача эгаллаган кишилар истиқомат қилиб келишган бу жойларда. Кейинчалик чўлқуварлар кўпайиб, аҳоли 44 минг нафарга етди.

Ҳамроҳим туман ҳокими Ёрқил Турсунов далалар сари бошлайди. Касби иқтисодчи эмасми, рақамларнинг асл мағзини чақишга ҳаракат қилади. У қолоқ, режалари бажарилмаётган Усмон Юсупов тумани раҳбарлигини зиммасига олганига ҳам икки йилдан ошаяпти. Бошлиқнинг омадими ёки ишлар олға силжишими, хуллас — икки йилдан буён туман пешқадам. Ишлар билан танишишни пахта тозалаш корхонасидан бошладик.

— Уч йилдан буён сифатли хом ашё қабул қилаяпмиз, — дейди Жейнов пахта тозалаш ҳиссадорлик жамияти раҳбари, техника фанлари номзоди Неъмат Раҳмонов. — Айниқса, ўтган йил пахтанинг 85—86 фоизини юқори навлар ташкил этди. Бурноғи йилгидан 10—15 фоиз ошиқча сифатли хом ашё демакдир. Тола чиқиши ҳам яхши. Толамизни Америка, Швейцария каби хорижий давлатларга жўнатаяпмиз. Бунинг ҳаммаси пахтакорлар билан ҳамкорлигимиздан. Ўтган йил бошидаёқ 210 миллион сўм маблағни аванс сифатида тарқатдик. Териб-топширилган пахтанинг ҳақи ҳам ўз вақтида бериб турилди.

Мен туман иқтисодиётида асосий ўрин тутган пахта ва унинг ҳосилдорлиги билан қизиқаман. 1997 йил 13 минг гектар майдонда пахта етиштирилди. Давлатга 32 минг тонна ўрнига 36 минг тоннадан ошиқ пахта сотилди. «Жейнов» ва «Миришкор» пайчилик жамиятларида 7,5—8 минг тоннага етказиб пахта етиштиришга эришилди. Ҳосилдорлик бу хўжаликларда 33—34 центнердан кам бўлмади.

— Ғаллачилик ҳам яхши ривожланаяпти, — дейди ҳоким Ёрқил Турсунов. — 1996-97 йилларда ҳам режа ошириб удаланди. Ўтган йил 9200 гектар ғалла майдонининг ҳар гектаридан ўртача 25 центнердан дон олдик. Ҳосилдорликни 35—38 центнерга етказган хўжаликларимиз бор. Давлатга 15 минг тонна дон сотдик. Тўртта «Кейс» комбайни ишни дўндирди. Ҳосилни қисқа муддатда ўриб-янчиб олдик.

— Ёрқил Бўронович, туманда катта ўзгаришлар борлигини кўриб турибмиз, — дейман мулоҳазамни билдириб. — Бир-иккита масалага ойдинлик киритсангиз. Ҳосилдорликни ошириш, режаларни бажаришга қай йўл билан эришилди? Ахир, туманнинг қолоқликдан боши чиқмаётган эди-ку?!

— Юртбошимиз биринчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси ўнинчи сессиясида сўзлаган нутқларида шундай дедилар: «Ўзбекистонни қишлоқ хўжалиги тараққий топган, лекин табиий шароити тахминан бир хил бўлган бошқа давлатлар билан қиёсласак, шундай қатъий хулосага келиш мумкин: Ўзбекистонда аграр тармоқ ҳосилдорлигини ошириш имкониятлари ниҳоятда каттадир...»

Яна таъкидладиларки: «...қишлоқ хўжалигида тартиб ўрнатиш, қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши билан экинларни парваришлашнинг энг оддий қоида ва технология меъёрларига амал қилиш вақти етди».

Ҳақ гап. Айнан энг оддий технологияларга ҳам амал қилмаслик, ерга эътиборсизлик ҳосилдорликни тушиб кетишига сабаб бўлди, деб баралла айтишимиз мумкин. Мана мисол учун, Қарши даштидаги ерларни узоқ йиллар пала-партиш ўзлаштириш, мелиорацияга эътиборсизлик тупроқ унумдорлигининг пасайишига, шўрланишнинг ўта кучайишига олиб келди. Бу кўпчилик чўл туманларидаги энг катта муаммо. Биз ерни асрашга, уни эгасига топширишга ҳаракат қилаяпмиз. Барча хўжаликларда ижара пудрати ташкил этилган. Ички ариқлар, йирик коллекторларни тинмай тозалаб бораяпмиз. Ҳозир ҳам 10 та экскаватор шу юмуш билан банд. Бундан ташқари минерал ва маҳаллий ўғитлардан самарали фойдаланаяпмиз. Ғалла ва пахта навларини танлаб экаяпмиз. Энди теримга келсак, дарҳақиқат, ҳашарчилар кўп жалб этилмоқда. Чунки мавжуд қўл кучи билан бор ҳосилни тезда йиғиб ололмаймиз. Ўтган йил ҳам Китоб туманидан, Шаҳрисабз тиббиёт билим юрти ва бошқа ташкилотлардан келган ҳашарчилар оғиримизни енгил қилишди. Теримга ҳам анча ҳақ тўлаганимиз тўғри. Ўтган йил рентабеллик даражаси 25 фоиздан, келаётган соф фойда 220 миллион сўмдан ошди. Агар қишлоқ хўжалигидаги асосий ишлар механизациялашса, бу кўрсаткични янада кўтарилиши турган гап. Чунки ғаллачилик, ҳам, пахтачилик ҳам бизда фойдали тармоқдир.

— Аммо саноат тараққиёти, кичик корхоналар барпо этиш суст экан. Ё буни инкор этасизми?

— Инкор этиш ёки тасдиқлаш ҳеч нарсани ҳал этмайди, — дейди Ёрқил Турсунов.

— Ҳақиқатдан қиладиган ишлар кўп. Биз қишлоқларни 74 фоиз газлаштирдик. «Жейнов» хўжалигида миллий ҳунармандчилик, маиший хизмат тармоғи жадал ривожланмоқда. Буни янада тараққий эттириш режалари бор. Ғишт ва асфальт тайёрловчи корхоналар қурмоқчимиз. Ғафур Ғулом номидаги хўжалигимизда терини тайёр маҳсулотга айлантирадиган корхона қуриш мўлжалимиз бор. Ҳаммаси вақти-соати билан амалга ошади...

Уч йил ичида қолоқликдан қутилиб, катта ўзгаришлар сари қадам ташлаётган бу чўл туманидан катта таассурот билан қайтдим. Бу жойда қуруқ мақтовга ўрин йўқ. Фидойи меҳнат ва олға интилиш бор. Келажакка ишонч юракларни жўштирмоқда. Жўшқинлик бор жойда эса иштиёқ ҳақиқатга айланади.

Юнус УЗОҚОВ,
«Ўзбекистон овози»
мухбири.

Диққат, янги рукн: *«Маънавият сандиғи»*

ТАҲРИРИЯТНИНГ МАХСУС СОВҒАСИ

Азиз муштарий! Сиз балки мамлакатимизнинг олис қишлоқларидан бирида, балки яқин шаҳарда яшарсиз. Шунга қарамай, газетамиз саҳифаларида иштирок этишингиз мумкин. «Маънавият сандиғи» номли янги рукн Сиз учун ана шундай имконият яратади. Шарти битта: теша тегмаган, халқ орасида айтилиб-эшитилиб юрган, лекин китоб, газета, журналларда босилмаган мақол, матал, ривоят, ҳикоят, топишмоқ, айтим ёки бошқа халқ оғзаки ижоди намунасини бизга ёзиб юборинг.

Ушбу рукнни ташкил этишдан мақсад — жуда катта маънавий хазина бўлган халқ оғзаки ижодини янада кенг тарғиб этиш, халқимиз орасидаги топқирлару чечанларни аниқлаш, уларнинг ижоди ва номини мамлакат миқёсига ёйишдир. Энг қизиқ мақол, матал, айтим, ривоят, ҳикоят, топишмоқ (ва топишмоқларга берилган тўғри жавоб)лар йил якунида таҳририятнинг махсус совғаси билан мукофотланади. Хатда исми-шарифингиз ва яшаш манзилингизни тўлиқ кўрсатинг.

Конвертга «Маънавият сандиғи» рукнига» деб ёзишни унутманг.

ЎЗБЕКИСТОН АВТОМОБИЛСОЗЛИГИ ҲАҚИДА ЎЙЛАР

«Биз учун муҳим вазифа республиканинг ўзидагина эмас, балки энг аввало жаҳон бозорида харидорга бўлган маҳсулот ишлаб чиқаришни таъминлашдан иборатдир».

Ислом КАРИМОВ.

Деҳқон ва боғбон учун энг қийин иш — етиштирган маҳсулотини бозорга етказиб келишдир. Узининг автомобили ёки от-улови бўлса-ку, яхшия, лекин ҳамма ҳам бундай мулкка эга эмас-да. Ундан ташқари, ичига сабзавот ё мева лиқ тўлдирилган ''Жигули'', ''Москвич'', ''Волга'' автомобилларини кўрган ҳар қандай одамнинг юраги бир қалқиб кетади: ахир, бу машиналар шунақа юк ташиш учун чиқарилганмиди?

Қишлоқ одами нима қилсин? Тирикчилик кўйида енгил автомобилдан фойдаланади-да. Аҳвол шундай давом этаверса, эрта бир кун ''Нексия'', ''Тико'' автомобилларига ҳам пичан ортилмайди, деб ким айта олади?

Қишлоқ аҳолиси учун мўъжазгина автомобиль керак. У бозорга сабзавот-мева олиб боришга, даладан бир-икки боғ пичан келтиришга, ниҳоят, оила аъзолари билан меҳмондорчиликка боришга ҳам ярасин. Бундай автомобилдан фермер хўжалигида ҳам фойдаланиш мумкин, лекин бу камлик қилади. Етиштирадиган маҳсулотнинг ҳажмига қараб 1-3 тонна, 3-5 тонна, 5-7 тонна ва ҳоказо миқдорда юк кўтарадиган турли русумдаги автомобиллар ҳам керак. Бу автомобиллар қишлоқнинг йўл шароитларига мос бўлиши, ёнилғини кам ишлатиши, яхши тортиши, унумдорлиги юқори бўлиши керак. Эҳтиёт қисмларни топиш осон бўлса, қишлоқлар табиатига хос кўркам бўлса, яна яхши.

Республикамизда муайян мақсадлар учун автомобиль яратиш муаммоси билан шуғулланадиган бирдан-бир муассаса Тошкент автомобиль ва йўллар институти (ТАЙИ)дир.

ТАЙИ мустақил институт сифатида ташкил бўлганига 1997 йил сентябрь ойида 25 йил тўлди.

Уни битириб чиққан мутахассислардан бир қанчаси шу кунларда ТАЙИда талабаларга сабоқ бераяпти.

Янги автомобилни яратиш бир неча йўналишларда бошлаб юборилган. Шулардан бирини техника фанлари номзоди О. Остроглазов бажараяпти. У «УАЗ-469» русумли автомобилга қатор ўзгаришлар киритиб, мева-сабзавот ташишга мослаштирди. Машинанинг асосий кўрсаткичлари: юк кўтариши 2 одам ва 1500 килограмм юк. Энг катта тезлиги - соатига116 километр. Дизел ёқилғиси сарфи -100 километр йўл учун 8 литр. Суюлтирилган газ билан дизел ёнилғиси бир вақтда ишлатса - 6 литр газ ва 1,5 литр дизел ёнилғиси сарфланади.

Шу автомобилнинг заводдан чиққан асл нусхасига тегишли кўрсаткичлар: ёнилғи сарфи -16 литр бензин. Бундан ташқари, янги машина асл нусхасига қараганда 25 сантиметр узун, усти брезентдан эмас, металлдан. · Ҳаво қаршилигини енгиб ўтиши яхши. Лозим бўлганда орқа ўриндиқларни бир пасда ечиб олса бўлади. Янги, ''УАЗ- Фермер'' автомобили учун патент олинди.

Узбекистон автомобилини яратишдаги яна бир йўналишни техника фанлари номзоди Ш. Ҳикматов олиб бораяпти.

Ҳозирги кунларда Ўзбекистон қишлоқ хўжалигида тахминан 35 мингта «ЗИЛ» ва «ГАЗ» русумли юк автомобиллари двигатель носозлиги туфайли ишга яроқсиз ҳолда турибди. Россиядан эҳтиёт қисмлар келтириш мушкул. Қийин аҳволдан чиқишнинг бирдан-бир йўли - бу автомобилларга Белоруссия тракторларининг двигателини қўйиш. Бунинг учун ҳамма имкониятлар бор. Биринчидан, Белоруссиядан трактор двигателлари етарлича келиб турибди. Иккинчидан, чет эл компаниялари билан қайта қурилаётган Тошкент мотор заводи яқин йилларда «МТЗ-80» трактори двигателига ўхшаган двигателларни ишлаб чиқара бошлайди.

Янги автомобилнинг иқтисодий жиҳатлари ҳам чакки эмас. У бензин ўрнига дизел ёнилғисида ишлайди. Бензинга нисбатан камроқ сарфланади.

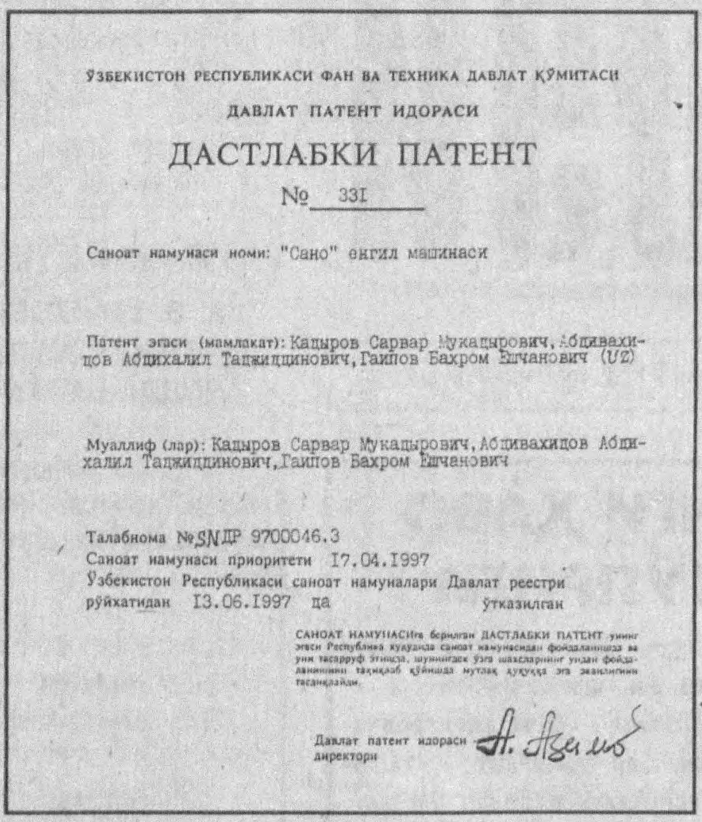

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ФАН ВА ТЕХНИКА ДАВЛАТ ҚЎМИТАСИ

ДАВЛАТ ПАТЕНТ ИДОРАСИ

ДАСТЛАБКИ ПАТЕНТ

№ 331

Саноат намунаси номи: "Сано" енгил машинаси

Патент эгаси (мамлакат): Кадыров Сарвар Мухаммадович, Абдувахидов Абдухалил Тажиддинович, Гоипов Бахром Ешчанович (UZ)

Муаллиф (лар): Кадыров Сарвар Мухаммадович, Абдувахидов Абдухалил Тажиддинович, Гоипов Бахром Ешчанович

Талабнома № SNDP 9700046.3
Саноат намунаси приоритети 17.04.1997
Ўзбекистон Республикаси саноат намуналари Давлат реестри рўйхатидан 13.06.1997 да ўтказилган

[illegible]

Давлат патент идораси директори [signature]

Масалан, «ЗИЛ-130» автомобилининг двигатели 100 километр йўл учун 31 литр бензин сарфласа, «МТЗ-80»нинг двигатели атиги 18 литр солярка ишлатади. Двигателнинг қуввати кўп бўлгани сабабли автомобилнинг тортиш кучи ортади. Демак, юқори унум билан ишлайди. Албатта, двигателни алмаштириб қўйган билан ҳамма иш тугамайди. Тегишли муҳандислик ҳисобларини бажариш керак. Ҳозирда Тошкент трактор заводининг мутахассислари билан биргаликда янги автомобилнинг тажриба нусхалари битказилиб, синовлардан ўтказилди. Тегишли патент олинди. Энди навбат – ишга яроқсиз ётган ўн минглаб автомобилларга иккинчи ''ҳаёт'' беришга!

Институт қошида ташкил этилган, масъулияти чекланган хусусий корхона "Авто-САНО" деб аталади. Бу ерда юқори малакали мутахассислар бутқул янги енгил автомобиль яратишяпти. Балиқ танасидек текис, эшиклари ҳеч қайси автомобилникига ўхшамаган кузов битказилиб, олдинги ва орқа ўқлари ҳам шакллантан.

Корхона директори Баҳром Ғоипов ва бош конструктор Абдухалил Абдувоҳидов сўзлаб беришларига қараганда, бу автомобилда шу пайтгача маълум бўлган тайёр қисмлар иложи борича кам ишлатилади. Унинг электроника қурилмалари Ўзбекистон мутахассислари асосида ўрнатилади.

Устахонага кириб, тайёрлаб қўйилган кузовга синчиклаб қарадик, ҳаммаси шу ерда оддий усуллар билан яратилганига ишонч ҳосил қилдик. Гилдирак гупчаги, зарблаголарни юмшатувчи қурилмалар, эшиклар, ўриндиқлар бутунлай янгича. Бироқ... устахонага разм солсангиз, биронта дастгоҳ ёки ускуна кўринмайди,

Бунинг устига совуқ.

— **Бу аҳволда қандай ишлайсизлар?**

— Шунга ҳам шукр. Бундай устахона учун бошқа жойлар катта пул талаб қилади. Ҳомийларимиз бор, ёрдам беришяпти. Бироз пулимиз ҳам бор. Бошқа корхоналардаги мутахассислар билан шартнома асосида ҳам ишлаяпмиз. Вақти-соати келиб шароитимиз яхшиланиб қолар, — деди директор.

— **Автомобиль двигателини қаердан оласизлар?**

— Биз бошқа корхоналарга қарам бўлишни истамаймиз. Двигателни ҳам ўзимиз яратамиз, — деди бош конструктор.

— **Бу жуда мураккаб иш-ку. Катта кучни, маблағни талаб этади. Ундан ташқари ўзингизнинг бўладиган двигателнинг конструкцияси ҳам**

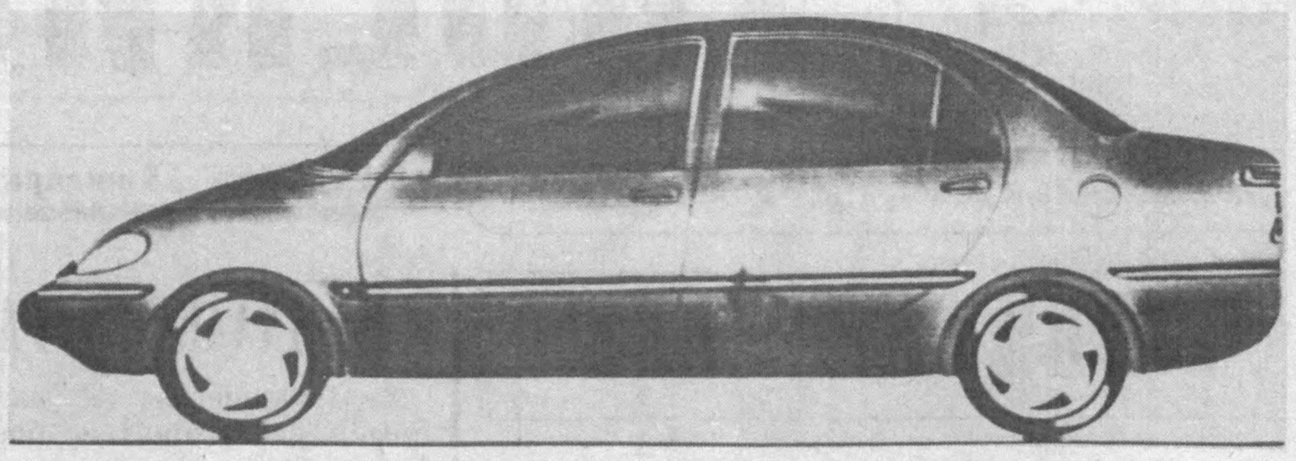

бошқача бўлиши керак.

Бу саволга директор жавоб қилди:

— Конструкция ўзимизники, ҳеч кимникига ўхшамаган. Кучимиз ҳам етади. Етмаса топамиз. Узбекистоннинг ақлий салоҳияти ҳам, моддий имкониятлари ҳам бутунлай янги автомобиль яратиш учун етади.

Бу сўзларда баландпарвозликдан асар йўқ эди, дилимиздан тасанно айтдик, чунки шундай гапни айтиш учун ақлли, ўз кучига ва билимига ишонч бўлади-да.

Йигитларнинг гапига ишонмасдан илож йўқ. Улар ишни бошлаб, кўзга кўринадиган ҳолга келтириб қўйишган, шунга яраша патент ҳам олишган.

Юқоридаги танишувлардан сўнг ректор билан бафуржа гаплашдик.

— Президентимиз Ўзбекистонда автомобиль саноатига оқ фотиҳа бердилар. Бу — улкан ютуқ. Биз, мутахассислар, олимлар, энди Асака автомобиль чиқараверади, деб қараб ўтирмасдан, ҳаммамиз яна ҳаракат қилишимиз керак.

Асакада Қурия автомобилларни ишлаб чиқарила бошлангач, ёшларни ўргатишга катта эътибор қаратиб, махсус лаборатория яратдик. Талабалардан бир қисми амалиётни Асака заводида ўтаяпти.

(Институт автомобилсозлик ихтисоси бўйича кейинги тўрт йил мобайнида изчил иш олиб бораяпти. Жами элликка яқин мутахассис тайёрланди! Уларнинг кўпчилиги ''ЎзДЭУавто '' заводида ишлаяпти).

Навбатдаги суҳбатдошимиз ''Автомобилсозлик'' кафедрасига янгигина сайланган йирик олим Олег Владимирович Лебедев бўлди. Бу киши айни пайтда Ўзбекистон Фанлар академиясининг механика институтида етакчи илмий раҳбар, чет элларда илмий марказларнинг таклифига биноан уларга кўплаб маротаба маърузалар ўқиган, инглиз тилида ўз она тилидек гаплашади. 1997 йилнинг ёз мавсумида БМТнинг Ҳиндистонда жойлашган саноат корхоналари муаммолари билан шуғулланувчи лабораторияларида 3 ойлик хизмат сафарида бўлиб келди.

Биз унга Ўзбекистон автомобилсозлиги ҳақидаги ўйларимизни айтганимизда, чеҳраси ёришиб кетди ва саволимизни кутмаёқ ҳаяжон ила гапира кетди:

— Биласизми, Ўзбекистоннинг ўз автомобили бўлиши керак! Қанақа бўлмасин, учкурми, чопқирми, ўзимизники бўлсин! Мана, Асакада автомобиль заводи қурилди, жуда аъло иш бўлди. Лекин, шунинг ўзи кифоя қилмайди-да. Жаҳон бозорида рақобат деган нарса бор. Бир неча йилдан кейин, икки бозор Қурия автомобилларига тўйингач, уни чет элларга сотиш муаммоси ўртага чиқади. Автомобилимизнинг ташқи кўриниши, сифат белгилари, яъни дизайни шу аҳволда тураверса, бозорда ўтмай қолиши мумкин. АҚШ, Япония, Франция автомобиллари устунлик қилиб кетади. Биз асосан Марказий Осиё мамлакатларини кўзлаб иш юритишимиз керак.

Шу ўринда бизга, Асакада чиқарилаётган автомобилларни такомиллаштираверишлар-да, деган маслаҳат бўлиши мумкин. Бироқ, шерикчиликнинг нозик томонлари бор. Масалан, автомобилларнинг кузовига ишлатиладиган тунука чет элдардан келтирилаётган пулат эканини биламиз. Муҳандислик ҳисоблари учун бу кифоя эмас: пулатнинг таркибини, қатор хусусиятларини аниқ рақамлар орқали билишимиз керак. Ёки бошқа мисол. Заводда ишлаётган роботлар ва мураккаб дастгоҳларнинг тузилиши, уларнинг компьютерларидаги дастурлар биз учун қоронғу. Автомобилсозликда ҳам мустақиллик зарур. Биз кўл-оёғимиз билангина эмас, ақлимиз билан ҳам ишлашни хоҳлаймиз. Мана шу сабабларга кўра Ўзбекистон ўз автомобилига эга бўлиши керак.

Яна институт ректори С. Қодиров сўзларига эътибор қилайлик:

— Ўзбекистонда автомобиль кўп, лекин автомобиль ишқибозлари ундан-да кўп. Автомобилларга ўзича турли-туман ўзгаришлар киритиб юрадиган, буткул янги автомобиль ярата оладиганлар бор. ''Ўзавтосаноат'', ''Ўзавтотранс'' корпорациялари таркибидаги конструкторлар ҳам Ўзбекистон автомобилини яратиш ҳақида орзу қилишади, десам хато бўлмайди. Катта миқдорда автомобилларга эга бўлган халқ хўжалиги тармоқлари ҳам бир четда туришни истамайди. Демокчиманки, Ўзбекистон автомобилини яратиш учун зарур моддий-техника базаси яратилса, ҳамма кучни бир ерга тўплаб, ишни жадал суръатлар билан давом эттириш мумкин бўларди.

Қудрат ДЎСТМУҲАММАД,
Тошкент Автомобиль ва йўллар институти профессори,
Ҳамид ИКРОМОВ,
«Ўзбекистон овози» махсус мухбири.

ХДП хабари

ДИҚҚАТ МАРКАЗИДА — ОИЛА МАСАЛАЛАРИ

Кеча Ўзбекистон ХДП Марказий Кенгаши ҳузуридаги илмий-назарий семинарнинг жорий йилдаги илк машғулоти бўлиб ўтди. Семинар иштирокчилари фалсафа фанлари доктори Абдуҳафиз Жалоловнинг «Оиланинг инсон тарбиясидаги ўрни ва аҳамияти» мавзуидаги маърузасини тингладилар.

Машғулотда партия Марказий Кенгаши, Тошкент шаҳар ва унинг туманлари, Тошкент вилояти ва унинг қатор шаҳар ҳамда туманлари кенгашлари масъул ходимлари, ХДП марказий матбуот нашрлари журналистлари иштирок этдилар.

Ўзбекистон ХДП МК матбуот хизмати.

Хатлар, хатлар, хатлар

АНТИҚА «МЕРОС»

Тарихга жуда қизиқувчи бир кишининг жўяли гапига имон келтирдим.

— Биз қадимги ашёларни аниқлаш, топиш билан бир қаторда ўзимиз ҳам шундай ашёлар яратишимиз, тарихий ишлар қилишимиз лозим. Асрлар ўтиб биз ҳам тарих «мулки»га айланамиз...

Буни қарангки, ўша «тарихий шахс»ни бир тўйдаги ҳолатини видеода кўриб қолдим. Ҳай-ҳай, ана сизга «тарихий» ашё! Акамиз роса ичиб олиб, гандиракларди. Ён-веридагиларга тинмай алжираб, беўхшов қилиқлар қилар, дуч келган кишини боплаб ўпарди. Куй жарангламаши ҳамоно у диконглаб ўйнаб кетдику... Ўзиям, келгуси авлодларнинг кўзлари тушиб қолгудек бўлса, бунақа «мерос»дан роса завқланишни тасаввур этиш қийинмас...

Аслида у кишининг ўша гапида жон бор эди: пайти келиб кўп нарса тарих мулкига айланади. Жумладан, ўша видеотасмалар ҳам. Ўйлаб қаралса, ҳозирги кунда деярли барча тўйларимиз, бошқа шоду хуррамлик билан ўтаётган кунларимизни видеога олиш одатга айланган. Бироқ, аксарият видеога тушаётганлар ободон сархуш бўлиб, қизариб-бўзариб, сўнг ўз билганларича тасмаларга «муҳр»ланадилар. Бу ҳол эртаси куни ўзларига ҳам озроқ бўлса-да эриш туюлади. Ўша пайтда инсон ўзини-ўзи тушуниши бор гап...

Ҳўш, асрлар ўтиб аждодларини шу ҳолда видеода томоша қилган авлодлар нима деб ўйлашркин?..

Тўлқин ЭШБЕК.

Менда таклиф бор

БИРИДА ЯХШИ, БИРИДА...

Яқинда Чорсу бозорига бориб ҳам хурсанд бўлдим, ҳам бироз ранжидим. Бозорда кўплаб китоб сотиладиган жойлар ташкил қилинибди. У ердан сиз панд-насиҳат, илму ҳикмат, таълим-тарбия, диний ва бошқа китобларни харид қилишингиз мумкин. Бу яхши, албатта.

Аммо, гуруч курмаксиз бўлмайди, деганларидек бозорнинг айрим жойларида тоғни урса талқон қиладиган йигитлар турли хилдаги спиртли ичимликларни ҳам сотишмоқда.

Менинг таклифим: айни кунларда улар спиртли ичимликлар билан савдо-сотиқ қилмасалар айни муддао бўларди.

Илҳом ЧОРИЕВ, Тошкент шаҳри.

«Энг улуғ, энг азиз» танловига

ИМКОНИЯТ

Албатта, ҳамма юмушни мутасадди идораларга ташлаб, четда томошабин бўлиб туриш инсофдан эмас. Одатда, инсон фарзанди яшаши учун ўзига шароит яратади, нобоп тасирларга қарши курашади. Гарчи турли рўзғор чиқиндиларининг юзага келиши инкор этиб бўлмайдиган ҳодиса бўлса-да, уларни камайтириш, ҳеч бўлмаганда, махсус ташкилотларнинг самарали ишлашларига кўмаклашиш ўз қўлимизда. Шу ўринда бу юмушда кўпчилик қандай кўмак бериши мумкинлиги ҳақида ўйлаб кўриш лозим бўлади.

Қаранг, чиқиндихоналарда нима учрамайди? Очиғи, одамлар бундай жойларни кераксиз барча лаш-лушлар ағдариладиган ўра деб тушунишади. Аслида ҳам бизда чиқиндилар қайта ишланмаганидан уларни саралаш ҳам йўлга қўйилмаган, одамлар бунга кўникмаган. Ҳолбуки, улар турларга бўлиниб, ҳар бирига алоҳида ишлов берилади. Кўплаб мамлакатларда бу борада старли тажриба мавжуд. Дейлик, қоғоз-картон ёки эскитуски кийимларнинг истифода учун бутунлай яроқсиз эмаслиги маълум. Уларни қайта ишлаб, қурилиш ашёлари ёки бошқа нарсалар ясаш мумкин. Худди шу ўринда бундай чиқиндиларни қаерга топшириш керак, деган муаммо кўндаланг бўлади. Рости, бу борада ҳам ҳал қилиниши лозим бўлган ишлар тўпланиб қолган.

Қоғоз-картон, резинка, латта-путта ва бошқа иккиламчи ашёлар деб аталувчи чиқиндиларни тўплайдиган ташкилотлар 1995 йилгача «Узултуржисавдо» деб номланган идора қарамогида бўлган. Вазирлар Маҳкамасининг 1995 йил 20 январдаги Қарори билан иккиламчи ашёларни йиғадиган, турли мулк шаклига эга бўлган 15 та ишлаб чиқариш-тайёрлаш корхоналари «Ўзбекмебель» давлат акционерлик бирлашмасига олиб берилган. Шуниси эътиборга моликки, бундай чиқинди ашёларни қайта ишлашга қабул қилиш учун «Саноаткартонсавдо», «Узқоғоз», «Ўзбектомёпиш» (Попдаги) сингари бақувват корхона ва комбинатлар кўз тикиб турибди. Афсуски, тармоқ «Ўзбекмебель» ихтиёрига ўтган пайтда жойлардаги қабул қилиш шаҳобчалари сони (умуман, ишни ташкил этиш) камайиб кетган эди. Агар 1994 йилда қабул пунктлари 167 та (Тошкентда — 93 та) бўлган бўлса 1995 йил бошида 88 та (Тошкент — 14) га тушиб қолган. Кўриниб турибдики, қабул пунктлари камайгач, аҳолидан маҳсулот олиш ҳам чекланади. Шунингдек, рағбатлантирувчи воситалар нақд пул, хужалик моллар танқис ашёлар етишмаслиги туфайли иш унуми ҳам кам бўлган. Бу ҳол ҳамон давом этиб келаяпти. Қайта ишлаш корхоналари 70 тоннага буюртма берган ҳолда бу талаб 20-25 тоннагача эплаяпти. Кўриниб турибдики, иккиламчи хом ашё ҳисобланмиш макалатура, латта-путта, резина турли ахлатларга қўшилиб, чиқиндини купайтираяпти, улар ёқиб ёки кўмиб юборилаяпти. Топширган киши учун ҳам, қабул қилиш олганлар учун ҳам моддий манфаатли бўлган юмушни тўғри йўлга қўя олмаслик туфайли халқ хўжалиги тайёр хом ашёдан маҳрум бўлаяпти. Демак, иккиламчи хом ашёлар қабул қилишни йўлга қўйиш ва уни рағбатлантириш кун тартибида долзарб масала бўлиб турибди.

Худди шундай ҳолни бўш шиша идишлар қабул қилишда ҳам кўриш мумкин. Давлат акционерлик «Савдо» уюшмасидан берилган маълумотда таъкидланишича, савдо-тижорат нуқталарининг хусусийлаштирилиши муносабати билан ишнинг йўналиши бир оз ўзгарган. Шунгача тармоқда 387 та ихтисослашган нуқталарда аҳолидан бўш идишлар қабул қилинган, 2700 озиқ-овқат дуконида ҳам бу юмуш эркин амалга оширилган. Айни пайтда хусусийлаштирилган бундай нуқталарнинг деярли барчаси ўзини оқламагани учун ёпилган. Негаки, маъданли сувлар, арақ, вино чиқарадиган комбинатларнинг идишга бўлган эҳтиёжи тула қопланиб турибди, шунинг учун аҳолидан йиғилган идишлар бозорга касодга учраган. Савдо нуқталарида бу жараён фақат алмаштириш йўли билан амалга оширилаяпти. Истеъмолга пластмасса идишларнинг кириб келиши эса яна ортиқча шиша идишлар салмоғини оширди. Оқибатда, омборларда ҳам идишлар тўпланиб қолаяпти.

«Узбекбирлашув» тизимидаги 9 мингта яқин савдо дўконларининг ойлик пул тушумидан 5 фоизи шиша идишлар қабул қилишга ажратилган. Утган йилнинг ун ойида 41,2 млн. дона ичимлик сотилиб, аҳолидан 43,4 млн. дона шиша қабул қилиниб, топширилган. Уртадаги фарқ — 2,2 млн. дона. Тизимдаги пиво заводлари ва цехлардан 27,6 млн. дона ичимлик ишлаб чиқарилиб, аҳолига етказиб берилган. Аҳолидан 30 млн. дона шиша идишлар қабул қилинган, 150 минг дона янгиси сотиб олинган. Бундай ҳолат, албатта, яхши. Аммо бунча миқдордаги идиш қандай тўпланган ва ундан ким (аҳолими, сотиб олувчи?!) наф кўргани алоҳида масала, бироқ биронта қишлоқда бўш идишларни қабул қиладиган нуқта доимий ишлаб турганини ким эслай олади? Мабодо, умумий назоратнинг сусайиб кетгани туфайли бу соҳа ҳам кимларнингдир текин даромад манбаига айланиб қолмаяптими?

Турли хусусий дўконлар, фирмалар томонидан кўплаб идишларда ичимликлар сотилаяпти, бироқ уларнинг биронтаси фойдани кузлаб бўш идишларни сотиб олмайди. Мабодо, биздаги завод ва цехларнинг ўлчамига тўғри келмайдиган чет элда тайёрланган миллионлаб дона шишаларнинг нима бўлаётгани билан қизиқсак, улар тўғри келган тарафга ирғитилади. Оқибатда сув ҳавзаларини, тупроқни зарарлайди. Бу ҳолга томошабин бўлиб туриш қандай қилиб сотилиб келиши уз-узидан маълум. Ёки ҳозир кўплаб қўлланилаётган полиэтилен идишларни қайта ишлаш технологияси яратилмаган экан, яқинда ҳамма жойни бундай «елим шишалар» босиб кетиши турган гап.

Бундай ҳолларнинг оқибати нима билан тугашини юракдан ҳис қилган кишилар имкон даражасида ҳаракат қилишаяпти. Ободонлаштириш бошқармасидан пойтахтнинг Юнусобод тума-

(ИККИНЧИ МАҚОЛА)

ФАЙЗ-БАРАКА –

нида тузилган «Дид» кооперативи турар жойларни чиқиндилардан тозалаш учун янги усулларни жорий этишга киришганини маълум қилишди. Чилонзор туманидаги «Шаропов» хусусий корхонасининг иши эса ўрганишга ва кўллаб-қувватлашга арзийди. Руйхатдан утганига яқинда икки йил тўладиган корхона қисқа даврда ҳам миллионлаб сўм фойда кўрди, ҳам атроф-теваракнинг саранжом-саришта, тоза бўлишига бақоли қудрат ҳисса қўшди. Асосан фаолият йўналишини иккиламчи хом ашё тўплаш ва қайта ишлаш корхоналарига топширишдан иборат деб билган жамоа ҳозиргача 700 тоннага яқин (ҳар куни қарийб 1 тонна) макалатура, 250 тонна латта-путта, 40 тоннага яқин полимер ва темир-терсак тўплаб топширди. Корхона директори Зайниддин Шаропов бундай юмушнинг ниҳоятда самарали ва истиқболли эканини таъкидлайди. Фақат узоқни кура олмайдиган, таъма илинжидаги баъзи кимсалар ишга тусқинлик қилишаяпти, дейди у. Дейлик, Отчопар бозорида ҳар куни бир қанча қоғоз чиқит бўлади. Мабодо корхо-

1 2 3 4

БИР ЯРИМ СОАТ ЯШИЛ ЧИРОҚНИ ПОЙЛАБ

Маълумотларга қараганда, бугунги кунда Жанубий Корея пойтахти — Сеул шаҳрида 2.249.343 дона автомобиль рўйхатга олинган ва бу улкан «автопарк» ҳар куни 254 та янги автомашина ҳисобига бойимоқда.

Агар бунга мамлакатнинг бошқа вилоятларидан пойтахтга юк олиб келадиган ўн минглаб автомобиллар қўшилса, шаҳар кўчалари чорраҳаларида автомобиллар карвони бир соатдан ошиқ яшил чироқни пойлаб туришларига ажабланмаса ҳам бўлади.

Ўзбекистон ва дунё

ИФТИХОР

«Умид» жамғармасининг йўлланмасини олган 160 нафар истеъдодли йигит-қизларимиз айни пайтда бакалавр ва магистр даражаларини олиш учун АҚШ, Буюк Британия, Германия, Франция ва Япониянинг машҳур олий ўқув юртларида таҳсил кўришмоқда.

Яқинда Британия кенгашининг штабхонаси ташаббуси билан Лондондаги машҳур «Имадженейшен» қабуллар залида ўзбекистонлик талабалар шарафига тантанали кеча ўтказилди. Кенгаш раҳбариятининг сўзларига қараганда, ўзбекистонлик йигит-қизлар ўқиш жараёнида меҳнатсеварликлари, тиришқоқликлари ва билим доираларининг кенглиги билан ажралиб туради. Улар бу гапларни фахр билан айтишди. Кенгаш аъзолари ана шундай билимдон ёшларни тарбиялаётган Ўзбекистон яқин келажакда тараққий этган мамлакатлар сафидан муносиб ўрин эгаллайди, деб ишонч билдиришди.

СУРАТЛАРДА:
1. Ўзбекистон Республикасининг Буюк Британиядаги Фавқулодда ва мухтор элчиси Ф. Тешабоев ва Банк-молия академияси ректори М. Очилов талабалар даврасида.
2. «Имадженейшн» қабуллар залининг ташқи кўриниши.

Олег ПАНОВ.
Муаллиф олган суратлар.

«АККОРД» ХИТОЙДА ЧИҚАДИ

Маълумки, Хитойда «Аккорд» русумли япон автомобилини ишлаб чиқариш бўйича аллақачон амалий ишлар бошлаб юборилган. Хитой билан тузилган шартномага мувофиқ, Япониянинг «Хонда» компанияси Хитойда ўз автомобиллари ишлаб чиқарилишини рағбатлантириш учун 100 миллион АҚШ доллари миқдорида маблағ сарфлашга қарор қилди. Хитойда «Аккорд» русумли илк машина 1999 йили конвейердан чиқиши керак. Режага кўра, бу автомобилдан йилига 30 минг дона ишлаб чиқарилади.

ДИАНА МУКОФОТИ ТАЪСИС ЭТИЛАДИ

Буюк Британия молия вазири Гордон Брау Уэлс маликаси Диананинг хотирасини абадийлаштириш мақсадида унинг номи билан аталувчи хотира боғи ва махсус мукофот таъсис этиш режалаштирилаётганини маълум қилди. Г. Брау ўзининг вазирликдаги фаолияти билан бир қаторда марҳума хотирасини абадийлаштириш ҳақидаги таклифларни ўрганувчи махсус қўмитага раҳбарлик ҳам қилмоқда. Унинг таъкидлашича, ҳозирга қадар 10 мингга яқин фуқародан турли таклифлар билдирилган мактублар олинган. Чамаси кўпчилик британияликлар Диана номли боғ барпо қилиш ва махсус мукофот таъсис этиш ғоясини илгари сурган.

ТЕЛЕФОН ОРҚАЛИ МУЛОҚОТ

АҚШ Президенти Билл Клинтон телефон орқали Япония Бош вазири Рютаро Хасимото билан суҳбатлашди. Бўлиб ўтган ўзаро суҳбат чоғида икки мамлакат раҳбарлари асосий эътиборни Шарқий Осиё мамлакатларида содир бўлаётган молиявий инқирозга қаратди ҳамда уни бартараф қилиш юзасидан ўзаро фикр алмашди.

Йилни яхши бошлаганлар

МАҲСУЛОТ СИФАТИ ХАРИДОРНИ ЧОРЛАЙДИ

Ўзбекистонимиз мустақилликка эришганлигининг еттинчи йили давом этмоқда. Ана шу қисқа даврда иқтисодиётимиз бир маромда ривожланиш сари боряпти. Янги-янги қўшма корхоналар, цехлар ишга туширияпти. Мамлакатимизда фаолият олиб бораётган корхоналар иқтисодий қийинчиликларни тезроқ бартараф этишга интилишяпти.

Ўзбекистон боғдорчилик машинасозлиги заводи очиқ турдаги ҳиссадорлик жамияти ҳам ана шундай ривожланиш йўлидан бораётган корхоналардан биридир. Энг муҳими, бу ерда иқтисодий ислоҳотлар жадаллик билан олиб борилаётир. Айниқса, цех ва участкаларни таъмирлашга эътибор кучайтирилди. Янги асбоб-ускуналар, дастгоҳлар ўрнатилди. Маҳсулот сифатини ошириш эса биринчи галдаги вазифа бўлаётир. Бинобарин, бозор иқтисодиёти шароитида ўз маҳсулотини сифатли қилиб чиқаришга эришмаган корхона синади. Буни яхши билган ишчи-хизматчилар ҳар бир детални алоҳида меҳр билан тайёрлашга эришмоқдалар.

Ушбу корхона 1968 йили қурилиб, ишга туширилган. Унинг асосий маҳсулоти — боғдорчилик учун машина-механизмлар. Завод дастлаб ташкил этилган йилларда унинг маҳсулотлари бутун собиқ Иттифоқ бўйлаб тарқаларди. Украина, Белоруссия, Қрим, Грузия, Арманистон, Озарбойжон боғбонлари ушбу корхона маҳсулотларидан баҳраманд бўлишарди. Техникани сотиш учун бозор ҳам кенг эди. Ўз навбатида заводга Россия ва бошқа республикалардан металл ва бошқа хом ашё келтириларди.

Ўзбекистон ўз мустақиллигини қўлга киритгач, иқтисодий алоқалар бироз тўхтади. Хом ашё етишмай қолди. Лекин шунга қарамай корхона сингани йўқ. Айтайлик, мамлакатимиздаги кўпгина хўжаликлар иқтисодий қийинчиликлар туфайли боғдорчилик техникасини сотиб олмай қўйди. Тайёр маҳсулотлар омборида сотилмаган техника воситалари тахланиб қолди. Корхона ана шундай оғир шароитда ҳам ўз йўналишини топди. Яъни, эҳтиёт қисмлар тайёрлана бошлади. Бу ҳам ўз самарасини берди. Энг муҳими малакали ишчиларнинг кетиб қолишига йўл қўйилмади. Чунки ойлик маошлар ўз вақтида бериб бориладн-да.

Яна бир гап. Халқимизда «Тоғ Сулаймоннинг олдига келмаса, Сулаймон тоққа боради» деган нақл бор. Заводдагилар ўша пайтда қишлоқ хўжалик корхоналарига бориб, ўз маҳсулотларининг қудратини кўрсатишга, одамларни қизиқтиришга ҳаракат қилишди. Ҳатто транспорт харажатларини ўзлари кўтариб, техникани хўжаликларга элтиб беришди. Натижада оғир даврлар ортда қолди.

1996 йилдан завод тараққиётнинг ойдин йўлига чиқиб олди. Очиқ турдаги ҳиссадорлик жамиятига айлантирилган корхона ўша йилдан бошлаб фойда олиб ишлайдиган даражага етди. 1996 йил 619 минг сўм соф фойда билан якунланди.

Ўтган йил мамлакатимиз Президенти ва ҳукумати қишлоқ хўжалигини ривожлантириш, унинг инфраструктурасини мустаҳкамлаш учун қатор фармон ва қарорлар қабул қилди. Жумладан жамоа ва давлат хўжаликларига маблағлар ажратилди. Боғдорчилик, узумчилик ва полизчилик соҳасида ҳам бирмунча силжишларга эришилди. Ўз-ўзидан маълумки, республикамизда техникага бўлган талаб ҳам кучайди. Эндиликда корхона маҳсулотлари туриб қолмаяпти. Харидорлар ҳамиша келиб турибди.

— Эндиликда биз ишлаб чиқаришни янада кенгайтиришимиз, маҳсулот сифатини оширишимиз зарур, — дейди биз билан суҳбатда очиқ турдаги ҳиссадорлик жамияти раиси Холхўжа Икромов. — Шу боис турли плуглар тайёрлаш йўлга қўйилди. Американинг «Кейс» тракторлари учун лемех тайёрлашни бошлаб юбормоқчимиз. Яқин келажакда совун ишлаб чиқариш, этикдўзликни йўлга қўйиш, мой алмаштириш ва телерадио аппаратураларини таъмирлаш устахоналарини ишга тушириш ниятимиз бор.

Корхонанинг тайёрлов, металларга қирқиб ишлов бериш, пайвандлаш, йиғув, бўёқлаш участкаларида бўлганимизда қизғин меҳнат жараёнини кузатдик. Одамлар манфаатдорликни чуқур ҳис қилиб ишлашаётир. Дарвоқе, бу ердаги 115 нафар ишчи алоҳида ғамхўрлик билан қуршаб олинган. Ўртача маош 5,5-6 минг сўмни ташкил этади. Одамларга ҳар томонлама шароитлар яратиб берилган.

Шу боис ҳам корхонадаги ишлар аниқ маромда давом этаётир. Хайитбой Жонбоев, Қодир Утебоев, Қодир Маматов, Зокир Ўрозбоқов, Фарҳод Қаюмов, Собит Зиёев, Александр Климкин сингари илғорлар корхонанинг чин маънодаги фахридир.

Хуллас, ўтган йилни яхши якунлаган ҳиссадорлик жамияти жамоасининг бугунги кундаги кайфияти аъло. Уларнинг келгусидаги режалари янада улкан. Жамият аъзолари 1998 йилда республикамиз қишлоқ хўжалигига кўплаб сифатли маҳсулотлар етказиб бериб, ҳамдўстлик мамлакатларидаги шериклар билан ҳам ҳамкорликни кучайтиришмоқчи. Зеро, қўшни давлатлар ҳам корхонада тайёрланган техника воситаларини кўплаб сотиб олишса не ажаб.

Шоҳайдар МИРҲАБИБОВ,
Мирбахтиёр МИРФАЙЗИЕВ,
«Ўзбекистон овози» махсус мухбирлари.

Жаҳон киноси юлдузлари

ТОЛМАС ТОМ

Том Круз жаҳон кино оламидаги юлдузлардан бири. Машҳурлар ҳақида ёзиш бир қарашда унча қийин эмасдек туюлади. Тўғридир. Лекин минг яхши актёр бўлса-да, сизнинг у ҳақдаги тасаввурингиз бироз бошқача бўлишиям мумкин-ку? Яна бир нозик томони машҳурлар ҳамиша шов-шувлар, мухлису ашаддий ишқибозларнинг қайсидир маънода «таъқиби» остида яшашади. Демакки, улар ҳақида фикр юритишда ўта эҳтиёткор, далилли фикрларга эга бўлиш ҳам керак.

Том истеъдодли актёр. Актёр бўлиш билан бирга кинотошкилотчилигини ҳам таъкидлашни истардим. Негаки, кўпчилик юлдузлар ташкилий ишларга қимматли вақтларини сарфлайверишни хушламайди. Томни продюссерлар «таъқиб» этиб юришади, ҳар бир яратган образини «тафтиш» қилиб, сўнграгина картинасига таклиф этишади. Бунинг боиси бордир. Чунки одатда «юлдуз»ларга продюссерлар кўпроқ мақтал бўлишади-да. Юлдузлик шоҳсупаси шунақа: қайсидир режиссёр минг машаққат билан билан актёрни «юлдуз» қилади. Кейин эса актёр машҳурлик пиллапоясидан юқорилайверади, кўтарилаверади, оқибатда уни кашф этган режиссёрнинг ўзи ҳам энди унинг кетидан «чопиши»га тўғри келади. Кўпчилик киноюлдузларнинг продюссер, режиссёрлар билан келишмовчилиги шундан бошланади. Тўғри-да, ҳар қандай машҳурнинг ўзига яраша «мен»и ёки манманлиги ҳам бўлади-да. Лекин Томда айнан шу ҳислатлар йўқ, чамаси. Фақат продюссерларни бироз қийнайдиган томони у ролни қабул қилгани билан аввал обдон «танишиб» чиқади, тўғри келган образ устида бош қотиришни истамайди. Ўз «дидн»га мос эмасини дарров рад этади. Бир қолипдаги роллар ҳам унинг дидига ўтиравермайди. Яратаётган ролларига қараб шундай хулосага келгандим. Албатта, кўриниши жозибадор, қомати тик, қўнғироқ сочли бу йигитнинг фильмдаги иштироки ҳам ўзига хос мухлис—аудитория яратишини машҳур режиссёрлар ҳам тан олишади. Аҳамият берган бўлсангиз, бугунги томошабин унинг номини ҳатто Жик Никонсон, Брит Питдек довруғ қозонган актёрлар билан тенглаштириб қўйишяпти. Ҳатто Томни Жеймс Динедек суперюлдузга ҳам қиёслаган кезлари бўляпти.

Круз кўпгина яхши образлар яратишга улгурди. Улгурди дейишимнинг боиси, у ҳали ёш — эндигина 35 ёшга кирди. Ҳозирги пайтда таниқли актёрлар ҳақида гап кетгудек бўлса, негадир топадиган даромадини, албатта қайд қилиб қўйишади. Томга роль олдидан 15-20 минг доллар гонарар тўлашади. «Голливуднинг миллионерлари» сафидаям турмайди чоғи. Барибир энг маҳоратли киносанъаткор.

Кузатиб бораман. Қайси юлдуз «осмонга» осонгина чиққан. Барининг ижод йўли — машаққат. Келинг, Томнинг ҳам кино оламига кириб келиш тарихи ҳақида фикр юритайлик. У 1962 йилнинг 3 июлида туғилган. Ота-онаси у болалигидаёқ муросага келишмай ажрашиб кетишган. Оила бузилиши ёш Томнинг руҳий дунёсига таъсир қилди. Ёшлигиданоқ Том ҳиссиётли, бироз жиддий «бол»! бўлиб қолди. Ўсмирлигидаям ёшига нисбатан серфикрли, санъат оламига «шўнғиган» эди. Мактаб саҳнасидаёқ «машҳур» бўлиб қолганди. 17 ёшга кирган Том чўнтагидаги арзимас доллар билан Нью-Йоркка келади. Катта шаҳарнинг беаёв қонунияти ҳам бор. Барибир Круз ўз мақсади йўлида тинмай курашди. 20 ёшида дастлабки ролини «Тубан»да яратди. Балки бу омаддир. Илк ролидаёқ режиссёрлар диққатини тортди. Кетма-кет «Пул ранги», «Ёмғир одами», «Олис ўлка» каби қатор фильмларда муваффақиятли суратга тушди. Энди «ёш юлдуз» 2 миллион доллар гонорар ола бошлади. Шу чоққача ҳам уни юлдуз дейишарди. Назаримда, Томни «Имкондан ташқари вазифа» фильми жуда «осмонга» чиқарган десам янглишмайман. Шу фильм учун 40 миллион доллар сарфлашганди. Ундан келган даромад-чи? Анча ошиб кетди.

Жаҳон кино саноатининг қонунияти шу. Фильмга буюртма ошяптими, демак актёрнинг ҳам «нархи» ошаверади. Булар ўз йўлигадир. Лекин бизнинг томошабинларни Том Крузнинг «чўнтаги» эмас, шахсий ҳаёти кўпроқ қизиқтирса керак, деб ўйлаймиз. Том оилали, икки нафар фарзанди бор. Австралиялик соҳибжамол актриса Никол Кильманга уйланган. Эр-хотин уйларида гўдак йиғиси эшитишни кўп орзу қилишган. Афсус... Бир қиз, бир ўғил асраб олишган.

Истеъдод кўпчилик актёрларда бўлади. Роль эса ўша истеъдодни юзага чиқаришга бериладиган имкон деб биламан. Ҳамма актёр эса бунинг уддасидан чиқавермайди. Томда беқиёс истеъдод бор. Имконга келсак, унда «кинонинг суперюлдузи» даражасига етгудек заҳираси бордек. Ҳозирча у ҳали изланишда. Ўзи ёш, навқирон, барно. Баъзи ролларида ҳали «асраб» турган заҳиралари кўплигини сезиб қоламан. Тўғри, ҳар бир ижодкорнинг «тиш ковагида» асраган мавзуи ёки ташбеҳлари бор-да. Том Крузнинг ҳали яратилмаган шундай қанча роллари бордир.

Том Круз яратган образлар бугунги томошабин дидига мос тушяпти. Зотан, киномухлислар ўта нозик таъбдирлар. Голливуд актёрлари эса буни ҳеч назардан фаромуш этишмайди. Толмас Том ҳам шундай.

Саида БОНУ.

«ОСТИН КЭМБРИДЖ» СОТИЛДИ

Англиянинг собиқ бош вазири —Уинстон Черчилга тегишли бўлган «Остин кэмбриджж» русумли бежирим автомобиль кимошди савдоси болғасининг сўнгги зарби остида 66,4 минг фунт стерлингга (12 минг АҚШ доллари) сотилди. Бу машинани У. Черчилл 1938 йили сотиб олган эди. Машинани Швейцариядаги тарихий осори-атиқалар жамғармаси (кимошди савдосида унинг номи ошкор қилинмаган) харид қилди.

АФИНАДА — АВТОКЎРГАЗМА

Тез орада Греция пойтахти — Афинада иккинчи халқаро автомобиль кўргазмаси бўлиб ўтади. Унда жаҳондаги автомобиль ишлаб чиқарувчи йирик компания ва фирмалар ўзларининг энг сўнгги русумдаги маҳсулотларини намойиш қилади. 1998 йил Европа, қолаверса, жаҳон бозорида пайдо бўлажак янги машиналар орасида «Форд» фирмасининг «Пума», «Даймлер бенц» компаниясининг «А-класс», «Шкода»нинг «Октавия» русумидаги автомобиллари бор. Кўргазма ўтказиладиган автосалоннинг умумий майдони 35 минг квадрат метрдан иборат бўлиб, у халқаро андозалар талабига тўла жавоб беради. Шунинг учун ҳам Афинадаги ушбу иншоот Женева, Франкфурт, Париж ва Туриндаги улкан автосалонлар қаторидан жой олган.

ТОЗАЛИКДАН

на ишчилари ҳам майдонни тозалаш, ҳам саранжом-саришталикни таъминлаш учун асқотадиган юмушга қўл урмоқчи бўлишса, бозор «хўжайинлари» уларни ичкарига киритмас ёки ҳақ талаб қилар эди. Ҳолбуки, улар ишчиларни рағбатлантириш лозим. Нима бўлганда ҳам хусусий корхона оёққа туриб олган. Ангрен, Попдаги қайта ишлаш цехлари билан яқин алоқа ўрнатиб, тўла қувват билан ишлаяпти.

«Шаропов» корхонасининг фаолияти кўрсатиб турибдики, иккиламчи хом ашёларни тўплашга рағбат билдирган ишбилармонларни қўллаб-қувватлаш яхши самаралар бериши мумкин экан.

ТАКЛИФ

Шак-шубҳасиз хўжалик ва маиший чиқиндиларни саранжомлаш муаммоси ҳамма мамлакатда мавжуд ва бу борада илғор тажрибалар, ечимлар ҳам яратилган. Баъзи жойларда кўп қаватли уйлардаги рўзғор чиқиндилари майдаланиб, водопроводдан оқизиб юборилар экан. Ёки махсус елим қопчаларга жойланиб, қувурларга ташланар экан. Нима бўлганда ҳам ортиқча

5

нарсаларни бартараф этишда аҳолининг тушунчаси, муносабати ҳам кўп нарсани ҳал қилади. Масалага хўжакўрсинга эмас, умумманфаатидан келиб чиқиб, шаҳар ёки қишлоқни умумий хонадон сифатида қараб муносабатда бўлинсагина, тозалик, басаришталикка эришилади.

Дейлик, хизмат шундай ташкил қилинсаки, уй эгаси чиқиндиларни турларга ажратиб (қоғоз-картон алоҳида, шиша, темир-терсак алоҳида, озиқ-овқат қолдиқлари алоҳида қопчаларда) топширишса-да, шунга яраша ҳақини ҳам олиб кетаверса. Ёки шаҳарларда қанчалаб шох-шаббалар исроф бўлиб кетади. Улардан қоғоз хом ашёси сифатида фойдаланиш йўлга қўйилса, мақсадга мувофиқ бўларди. Ҳолбуки, бу борада мақтана олмаймиз. Оддийгина турар жойларни тозалаш учун хизмат идораларига ҳақ тўлаш ҳам кўнгилдагидек эмас. Ўтган йилнинг тўққиз ойида Коммунал хизмат кўрсатиш вазирлиги идораларига кўрсатилган хизматлар учун аҳоли томонидан 58 миллион сўмдан ортиқ пул тўланмаган. Айниқса, Тошкент шаҳрида 90 млн. сўмга яқин миқдордан 23 млн. сўм келиб тушмаган. Тошкент, Самарқанд, Андижон, Фарғона, Бухоро сингари вилоятларда ҳам қарздорлик миқдори 3-10 млн. сўм даражасида. Табиийки, бу аҳволда самара ҳақида баралла гапириш қийин. Ана шундай бир шароитда аҳолининг фаоллигини кучайтириш, молия идоралари эътиборини шу томонга яна бир марта жалб этиш фойдадан холи бўлмасди.

Чиқиндилар теварак-атроф муҳитига, экологияга жиддий зарар етказиши, бу —ҳақиқат. Яшаб турган заминимиз, табиий бойликлар бизга қарзга берилган экан, унинг ўз эгаларига — келажак авлодга заха етказмай топшириш юзасидан ҳар доим қайғуриш керак бўлади. Агар баъзи мамлакатларда ишлатилган гугурт қутилари ёки лезвиягача аҳолидан сотиб олинишини мулоҳаза қилиб кўрсак, бу қандайдир бойиб кетиш учун йўлга қўйилмаганлигини, балки ўша ортиқча нарсалар тупроқ ёки сувга тушиб, уларни зарарлаши мумкинлигини ҳисобга олиниб қилинаёт-

6

ганини тушуниб етайлик. Бизда нима бўлаяпти? Сув ҳавзалари ахлатга тўлиб кетаяпти, ерга бел урсангиз, ё шишага, ё темирга қадалади. Шуларнинг олдини олиш учун ортиқча чиқитларни қабул қилувчи нуқталарни ҳар қадамда ташкил этиш керак эмасми? Аниқ гап эса ана шундай фаолият билан шуғулланаётганлар ҳар томонлама рағбатлантирилиши лозим. Улар нақд пул, тақчил моллар билан таъминланса, аҳолининг қизиқиши ортган бўларди. Энг яхши моддий рағбатлантириш сифатида иккиламчи хом ашёлар билан шуғулланувчи корхоналар баъзи солиқлардан озод қилиниши керак. Ҳолбуки, биз тилга олган «Шаропов» хусусий корхонаси экология ва ҳудудни тозалагани учун (!) даромадининг катта қисмини (60 минг сўмга яқин) солиқ сифатида тўлаган. Бундай корхоналар фаолиятини кенгайтиришга ёрдамлашиш мақсадида банклардан имтиёзли кредитлар беришни ташкил этиш яхши бўларди.

Шиша идишларнинг аҳоли қўлида тўпланиб қолганини ҳисобга олиб, уларни доналаб эмас, балки килограммлаб қабул қилинишини йўлга қўйиш фойдали бўларди. Мутахассисларнинг фикрича бундай идишларни эритиб, бошқа эҳтиёжларга ишлатиш имкони бор экан.

Тармоқда ишлашни истовчилар тобора камайиб бораётганини инобатга олиб, ходимларга қўшимча имтиёзлар бериш, уларнинг даромад солиғини 50 фоизга камайтириш юзасидан таклифлар бор. Баъзи мамлакатларда қувур тозаловчилар ёки фаррошлар энг эътиборли кишилар экани сир эмас.

«Экосан» халқаро жамғармаси ўтказган давра суҳбатида Германия, Япония, Россиядаги йирик компаниялар чиқиндиларни қайта ишлайдиган заводлар қуришда ҳамкорлик қилишга рози эканлиги тилга олинган. Эндиликда барча соҳада бўлганидек, энг илғор тажрибаларни жорий этмасдан кутилган натижага эришиб бўлмайди. «ДЭУ» (Корея), «Мотоков» (Чехия) сингари корхоналар билан алоқа ўрнатилгани дастлабки қадамлардир. Катта шаҳарларда замонавий технология-

7

Муаммо, мулоҳаза, таклиф

га асосланган заводлар бўлишини даврнинг ўзи талаб қилаяпти. Кўпинча чиқиндиларни ёқишдан ҳосил бўлган энергиядан фойдаланилади ёки улар компост ўрнида ишлатилади.

Пойтахтнинг санитария-тозалаш тизимини такомиллаштириш юзасидан махсус дастур лойиҳаси ишлаб чиқилмоқда. Унга Жаҳон ва Европа тикланиш банклари мутахассислари ҳам қатнашаётир. Уч йилга мўлжалланган лойиҳанинг амалга ошиши учун дастлабки ҳисоб-китобларга қараганда 55 млн. АҚШ доллари керак бўлади. Демак, бу тармоқдаги ишларни янги ўзанга солиб юборадиган катта тадбир бўлади. Заводлар қурилади, тўла жиҳозланган чиқиндихоналар барпо этилади, транспорт сотиб олинади. Булар эртанинг мўлжаллари, вақт эса айнан ҳозир зарур чоралар кўришни талаб этмоқда. Вилоятлардаги аҳвол ҳам худди шундай даражада.

... Бизнинг азалий турмуш тарзимизда оддий бир ҳол қарор топган. Эрталаб ҳаммадан аввал ҳовли тартибга келтирилган, хонадон соҳибалари атрофга сув сепиб, супуриб-сидириб чиннидек тоза қилиб қўйишган (супуриндилар аравада четроқдаги махсус жойга олиб бориб ташланган). Ана шундай саранжом-саришталик, озодалик билан янги кунга пешвоз чиқишган аждодларимиз. Бундай хонадонни эса эзгу ишлар, хайр-барака тарк этмаган, унинг дўстлари кўп бўлган. Зеро, қаерда покизалик бўлса, ўша жойда кўнгил яйрайди, қалбни гўзал туйғулар безайди, оила палак ёзиб, бахтли кунларга эришади. Айни пайтда яхши удумларимизга амал қилган ҳолда баъзи камчиликларни ҳамжиҳатликда бартараф этиб, турмуш тарзимиздаги жузъий нохушликлардан қутулишда ҳаммамиздан ялпи куч-ғайрат талаб қилинмоқда.

Ҳаким САТТОРИЙ,
журналист.

8

«ИСТИҚЛОЛ: ЯНГИ ДАВР, ЯНГИ ҚАҲРАМОН» КЎРИК-ТАНЛОВИ

Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитаси Президентимизнинг матбуотни янада фаоллаштириш, ижодкорлар ва журналистларни қўллаб-қувватлаш ҳақидаги кўрсатмаларига жавобан ҳамда мустақиллигимизнинг 7 йиллиги ва «Оила йилига» бағишлаб **«Истиқлол: янги давр, янги қаҳрамон»** мавзуида кўрик-танлов эълон қилади. Кўрик-танлов ёзувчи ва журналистларни, ижодкор зиёлиларни Ватанимиз мустақиллиги учун курашган қаҳрамонларимиз, уларнинг бекиёс жасоратларини, мамлакатимизни мустаҳкамлаш ва ривожлантиришга ҳисса қўшаётган фидойи замондошларимизнинг орзу-ўйлари, интилишларини ёрқин акс эттирувчи асарлар яратишга даъват этади. Мустақиллик туфайли ўз ўрнини топаётган эзгу қадриятларимиз, муқаддас урф-одатларимиз, миллий ўзлигимиз ҳақида қимматли маълумотлар берувчи, ёшларни истиқлолимизга садоқат, Ватанга муҳаббат, инсонпарварлик, мардлик ва ҳалоллик руҳида тарбиялашга хизмат қиладиган бадиий баркамол асарлар, ўткир, долзарб публицистик мақола ва очеркларни танлаб китоб ҳолида чоп этиш кўрик-танловнинг асосий мақсадидир.

КЎРИК-ТАНЛОВ ЎТКАЗИШ ҚОИДАЛАРИ:

Тавсия этилган асарлар вақтли матбуотда чоп этилган бўлиши керак. Илгари тўпламларда ёки китоб ҳолида нашр этилган асарлар кўрик-танловга қабул қилинмайди.

Тақдим этилган асарлар босма ёзувда 2 нусхада кўчирилган бўлиши лозим.

Тақдим этилган қўлёзмалар ички тақриз қилиниб, тақризчилар хулосаси асосида ғолибларни аниқлаш кўрик-танлов ҳайъати зиммасига юклатилади.

Ҳайъат хулосаси ҳал қилувчи кучга эга. У қайта муҳокама қилинмайди.

Кўрик-танлов анъанавий бўлиб, ҳайъат таркибига, мукофот пули миқдорига ўзгартишлар киритилиши мумкин.

КЎРИК-ТАНЛОВ ЯКУНИ:

«Истиқлол: янги давр, янги қаҳрамон» кўрик-танлови ғолиблари ҳар йили Мустақиллик байрами арафасида эълон қилинади.

Кўрик-танловда ғолиб чиққан муаллифлар Давлат матбуот қўмитасининг ёрлиғи ва пул мукофотлари билан тақдирланадилар.

ҒОЛИБЛАРГА МУКОФОТЛАР

— Газета ва журналларда эълон қилинган оила мавзуидаги энг яхши публицистик мақолалар ва очерклар учун 3 та мукофот:

1-мукофот — 30 минг сўм.
2-мукофот — 20 минг сўм.
3-мукофот — 10 минг сўм.

Мустақил Ватанимиз, истиқлолимизни шарафловчи энг яхши асарларга 3 та мукофот:

—Шеърий асарлар учун битта мукофот — 30 минг сўм.
—Насрий асарлар учун битта мукофот — 30 минг сўм.
—Тарихий асарлар учун битта мукофот —30 минг сўм.

Энг сифатли ва мазмунли китоб учун:

Муаллифга — 20 минг сўм.
Муҳаррирга — 20 минг сўм.
Рассомга — 20 минг сўм.
Матбаачига — 20 минг сўм.

Қўлёзмалар ҳар йилнинг 1 августигача Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитасига топширилиши лозим.

Манзилимиз: Тошкент шаҳри, Навоий кўчаси, 30-уй, 28-хона.
Тел: 144-24-79.

Ғолиб асарлар тўплам ҳолида чоп этилади.

Спорт

ЧИПОР ТЎП МАЙДОНГА ЧОРЛАР

Анъанавий равишда ўтказилиб келинаётган МДҲ чемпионлари кубоги учун баҳсларнинг бошланишига оз қолди. Олтинчи марта уюштириладиган мусобақада 16 жамоанинг тўртта гуруҳга бўлиниб, дастлабки босқич баҳсларини ўтказиши кўзда тутилган. Чунончи, «А» гуруҳида — Россия, Арманистон, Белорусь, Тожикистон, «С» гуруҳида — Украина, Эстония, Ўзбекистон, Озарбойжон, «В» гуруҳида — Туркманистон, Молдова, Литва, Россия, «Д» гуруҳида — Латвия, Грузия, Қозоғистон, Қирғизистон жамоалари куч синашадилар. Иккинчи босқичда гуруҳларда 1-2 ўринларни эгаллаган жамоалар ўзаро баҳслашадилар. Юртимиз шарафини мамлакат чемпионлари — МҲСК футболчилари ҳимоя қиладилар. Улар 24 январда Киев динамочилари билан, эртасига Таллиннинг «Флора» жамоаси билан майдонга тушадилар. 27 январда «Нефтчи» (Боку) билан ўйин бўлади. Ярим финал ўйинлари 30 январь, ҳал қилувчи учрашув эса 1 февраль кунига мўлжалланган.

Бош муҳаррир
Азим СУЮН

Таҳрир ҳайъати

Абдулла ОРИПОВ
Абдулҳафиз ЖАЛОЛОВ
Азиз НОСИРОВ
Одилжон ОЛИМЖОНОВ
Ислом ШОҒУЛОМОВ
Салим АШУРОВ (бош муҳаррирнинг биринчи ўринбосари)
Норбобо ШАКАРОВ (бош муҳаррир ўринбосари)
Андрей ОРЛОВ — (бош муҳаррир ўринбосари «Голос Узбекистана»)
Алимқул СУЛТОНОВ (масъул котиб — «Ўзбекистон овози»)

ЎЗБЕКИСТОН ОВОЗИ
ГОЛОС УЗБЕКИСТАНА

МУАССИС: ЎЗБЕКИСТОН ХАЛҚ ДЕМОКРАТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КЕНГАШИ

Vatanni sevmak iymondandur!

O'ZBEKISTON OVOZI

O'zbekiston Xalq demokratik partiyasi gazetasi

1998 yil 15 yanvar, payshanba № 6 (22.243).

Gazeta 1918 yil 21 iyundan chiqa boshlagan

АНТИКА

Хотинларга иш буюрадиган, уларнинг сочини узайтирадиган, кийинишни ўргатадиган, ақлини кўпайтирадиган, қошини теришга, юз-кўзини ва лабини чаплаб бўяшга, эрларининг чўнтагига «тушишга» қарши курашадиган компьютер сотаман.

* * *

Овқат емайдиган, ҳурмайдиган, иш қиладиган, ўғрини тез ушлайдиган, имкони бўлса ҳар куни пул топадиган, ухлаганда халақит бермайдиган ит сотиб оламан.

* * *

— Дада, буни кесманг, ўзимга ўхшаркан.

Барча қулайликларга эга бўлмаган — мебеллар, музлатгичлар, телевизор, видеоиккилик, магнитофон, ошхона анжомлари, хориж гиламлари билан жиҳозланмаган уч хонали уйни юқорида тилга олинган қулайликларга эга бўлган тўрт ёки беш хонали уйга алмаштираман.

* * *

Ўн йилдан буён юрмайдиган, мотори ва ғилдираклари йўқ, аккумулятори «ўтириб» қолган машинани ижарага бераман.

* * *

Семиришни хоҳлайсизми? Унда сиз шаҳар транспортларида кондукторлик лавозимига ишга ўтинг. Йўловчиларга чипта тарқатмасдан, ҳайдовчи билан ўтган-кетгандан суҳбатлашиб, «ялпайиб» ўтирсангиз бир ойдаёқ «лўмбиллаб» қоласиз.

Абдумалик ХАЙДАРОВ.

ЭЪЛОНЛАР

Ҳамдам СОДИҚОВ,
тарих фанлари доктори.
Рустам ШАМСУДДИНОВ,
Андижон Давлат университети профессори, тарих фанлари доктори.
Поён РАВШАНОВ,
Қарши Давлат университети проректори, профессор.

ЖАДИДЛАР ВА РУС ДЕМОКРАТЛАРИ

Империя сиёсий разведкаси архивидан

Петербург Туркистон генерал-губернатори А. В. Самсонов ва вилоят ҳарбий губернаторларининг худди шу хусусдаги барча талабларини қондирди. Ички ишлар вазирлиги генерал-губернаторга «агентура харажатлари учун» 3 минг сўм ажратди. Самарқанд ҳарбий губернатори, генерал штаб генерал-майори Гескетнинг вилоятларда жиноий-сиёсий қидирув идоралари ташкил этиш ва уларни губернаторларга бўйсундириш таклифи ҳам амалга оширилди. 1911 йилда Сирдарё, Самарқанд, Фарғона, Еттисув ва Каспийорти вилоятларида шундай идоралар таъсис этилди. Вилоят ҳарбий губернаторларига ҳарбий дала судлари жорий этиш ҳуқуқи, халқ ҳаракатларини бошламасдан бартараф қилишга ваколат берилди. Миршабларга эса «тартибсизликлар содир бўлганда» жанговар ўқ осмонга эмас, балки тўғридан-тўғри оломонга қарата отиш ҳуқуқидан фойдаланишга ижозат берилди. Шунингдек, Туркистон маъмуриятига маҳаллий аҳолига нисбатан қўлланиладиган жазо чораларини рус ишчи-деҳқонларига ҳам қўллаш ҳуқуқи берилди. Туркистон ўлка бошқарувини ўзга асосларда тубдан қайта кўришга бағишланган Давлат назоратчиси, статссекретарь (махфий котиб) П. А. Харитонов раислигида ўтган олий амалдорлар кенгашида (1911) Туркистон генерал-губернатори А. В. Самсонов генерал-губернатор ҳокимиятини «Император ҳазрати олийларининг Кавказдаги ноиби ҳокимияти каби асосга яқинлаштиришни талаб қилди. Бу талабни Туркистон ўлкасини 1908—1910 йиллар давомида атрофлича тафтиш қилиб, ўлка янги низоми учун бой материал тўплаб қайтган сенатор, граф К. К. Пален ҳам қўллаб-қувватлади. Унинг тафтиш материаллари ва император ҳукмига ҳавола этган тақдимномасида чоризм идорасини мустаҳкамлаш, «Туркистон генерал-губернаторлиги маъмурий-полиция амалдорларига ўзларига қарашли аҳолига унча аҳамиятли бўлмаган хатти-ҳаракатлари учун қўллайдиган жазо бериш ҳуқуқларини янада кенгайтириш»ни таклиф қилган эди. Паленнинг фикрича, бу чора «Маҳаллий ҳаётни йўлга солиш учун зарурдир». Сенатор Туркистон шаҳарларида мустақил полиция бошқармалари, Тошкентда обер-полицмейстер лавозимини жорий этиш ва ўлкадаги миршаб-полиция хизматлари сонини кўпайтиришни таклиф қилди. У Туркистонда инқилобий ҳаракатни тўхтатиш учун ва «Россиянинг Оврупо қисмида пролетариат ва аграр ғалаёнлар юз берган губерналар туфайли ёпирилиб кўчиб келаётган бошбошдоқликларнинг зарарли таъсирини» кесиш учун Туркистон генерал-губернаторлигида туман полицияси идорасини тузиш ғоясини илгари сурди. Паленнинг фикрлари империя Вазирлар Кенгашида ва Туркистон ўлкаси маъмурияти идорасини тубдан ўзгартириш бўйича Вазирлар Кенгаши аъзоси, Давлат назоратчиси П. Харитонов раислигидаги махсус Кенгашда муҳокама этилди. Кенгаш иши асосига Туркистон генерал-губернатори Самсоновнинг императорга 1909 йил бўйича йўллаган маърузаномаси ва сенатор Паленнинг тафтиши якунлари олинди. Кенгаш Туркистон генерал-губернаторининг барча талабларини асосли деб топди. Туркистонга оид барча тадбир-чоралар унинг розилигисиз амалга оширилмаслиги ҳам таъкидланди. Император саройи, молия, адлия соҳасидан ташқари, барча вазирликлар идораларини бошқаришда унга империя вазири ваколатлари берилди. Метрополия ҳукумати ўз сиёсатини фақат шу биргина шахс Туркистон генерал-губернатори орқали амалга оширадиган бўлди. Генерал-губернаторга иккинчи ёрдамчи лавозими ҳам берилди. Кенгаш ишлаб чиққан Туркистон ўлкаси бошқарувига оид таклифлар 1912 йил 20 ноябрда Вазирлар Кенгашида муҳокама этилиб, маъқулланди.

Империя ҳукмдор доиралари Туркистон ўлкаси рус ва туб аҳолиси учун махсус сиёсат дастурини ишлаб чиқди. Рус аҳолиси ўртасида инқилобий ҳаракатни тўхтатиш ва Туркистон халқлари ўртасида миллий-озодлик ҳаракатининг барча кўринишларини бўғиб ташлашга оид бир қатор тавсиялар берилди.

Ҳарбий вазирликнинг Бош штаби Осиё бўлими Туркистон генерал-губернаторига Рязань губерниясининг аҳволи ҳақидаги ҳисоботни бериб, унга императорнинг изоҳи берилганига эътиборни қаратди. Рязань губернатори унда инқилобий кучлар таг-томири билан йўқотилмагани, нисбий осойишталик алдамчи бўлиб, инқилоб учқунлари исталган вақтда аланга олишини унутмаган ҳолда, «Тож-тахтнинг содиқ хизматчиларини доимо кўз-қулоқ бўлиб туриши лозимлигини» уқтирган ва унга Николай II ўз қўли билан «мутлақо тўғри» деб ёзган эди.

Туркистон генерал-губернатори марказдан ана шундай андоза-дастурлар олиб ва кенг ваколатларга эга бўлиб, ўлкада миршаблик ҳолатини кучайтирди. Рус мустамлакачи маъмурлари жойларда жосуслик назоратини ҳам кенг йўлга қўйишди.

Тошкент темир йўли жандарм-полиция бошқармаси бошлиғи, Алоҳида жандармлар корпуси подполковниги Бабкин жойлардаги ходимларига 1910 йил 19 июнда юборган кўрсатмасида 1905—1907 йиллар инқилобида ва иш ташлашларда қатнашган барча шахслар ҳақида маълумот тўплашни буюрди: «Ҳар қандай ташвиқотга йўл қўйилмасин, — деб ёзган эди у, — ақллар безовталигига зудлик билан чора кўрилсин, иш ташлашлардан огоҳ бўлинсин». Генерал-губернаторнинг «Ишчилар ўртасида жиноий адабиётлар тарқалишига зинҳор йўл қўйилмасин!» деган буйруғига бенуқсон риоя этиш буюрилди.

Сиёсий полиция томонидан жойларга махсус сўров-анкета юборилди. Унда қуйидаги саволлар қўйилган: «1905—1906 йилларда иш ташлашлар қанча бўлган? Иш ташлашнинг мақсади ва хусусияти қандай? 1907 йилда қанча инқилобий чиқишлар ва террор актлари содир бўлган? Социал-демократлар ва социал-инқилобчилар ташкилотларида қанча ходимларингиз бор?». Анкетада инқилобий чиқишлар салмоғи жойларда қандай бўлгани ва унинг ёндош аҳолига таъсирини аниқ тасвирлаш зарурлиги кўрсатилиб, жандарм-полиция бўлимлари ўз ҳудудларида яширин иғвогарлик билан шуғулланувчи ходимларга эга бўлишлари мажбурий эканлиги жиддий тарзда уқтирилган.

Империя ички ишлар вазирлиги полиция департаменти Махсус бўлим бўйича юборган мутлақо махфий йўлланмасида полиция-жандармерия бўлимлари бошлиқларига аҳоли ўртасида агентура тармоғига эга бўлиш ишига шахсан жавобгар эканликлари таъкидланиб, улар ишчи ташкилотлари, инқилобий фирқаларда ўз жосусларини орттиришлари жуда муҳимлиги алоҳида кўрсатилди. Бу тадбир махсус бўлимнинг фикрича «ўтган 1905 йилдаги воқеаларнинг олдини олади».

ТРМБ ва махсус бўлим тавсиялари асосида ўлкадаги барча амалдорларга генерал-губернатор томонидан ҳукуматга қарши ҳар қандай йўналишдаги, арзимас кўринишда бўлса ҳам, ҳаракатлар тўғрисида хабар қилиш, айниқса, кооператив ҳаракат ё иш ташлаш ҳолларига алоҳида эътибор қаратиш топширилди: «Ана шундай ҳолларни синчиклаб ўрганиш, — деб ёзган эди ўз кўрсатмасида генерал-губернатор, — жуда зарур ва мақсадга мувофиқ эканлигини тажриба кўрсатди. Баъзан арзимас, самарасиз ва бефойда бир кунлик иш ташлаш, ё бошқа ҳоллар маълум муҳитнинг айрим шахсларнинг ички интизоми, ташкилотчилик қобилияти ва фаол чиқишига лаёқати учун синов вазифасини ўтайди. Бундай ҳолларни тадқиқ этиш орқали дастлаб филиал бўлимлар, кейин эса жиддий ташкилотларнинг марказий идораларини аниқлашга муваффақ бўлинган».

Алоҳида жандармлар корпуси штаби бошлиғи, генерал штаб генерал-лейтенанти Герцельман эса темир йўл ишчилари устидан назоратни кучайтириш билан бир қаторда, улар билан туташ пайдо бўлувчи ҳар қандай шахсларни кузатувга олиш тўғрисида махфий кўрсатма йўллади. Бундай ўргимчак тўрлари билан ўраб олинган Туркистонда марказ кўрсатмалари қандай амалга оширилаётгани ҳақида социал-демократ (большевик) П. Ф. Сахаров (1890—1969) 1912 йили Тошкентда бўлган воқеани шундай эслаган: «Нуқул ўзбеклар яшовчи гувала уйлардан иборат эски шаҳарнинг янги шаҳарга яқин жойидаги уйлардан бирига жойлашдик. Биз темир йўлчилар билан алоқа ўрнатишга интилдик. Шунда ўйлаб қолдик. Ўзбеклар ўртасида инқилобий руҳдаги ташкилотлар бормикин? Наҳотки Туркистон ноиби яратган қуллик истибдодида уларнинг сафида инқилобий ташкилот бўлмаса?». Сахаров шу мақсадда ўзбеклар билан бир-икки бор суҳбат қилганида Камолов деган одам ўзбеклар орасида тараққийпарвар кишилар борлигини айтиб, ўзи эр-хотин Сахаровларни улар билан учраштириб қўйиши мумкинлигини айтган. Шундан кейин, кўп ўтмай улар қамоққа олиндилар. Камолов ТРМБ айғоқчиси бўлиб чиқди. Шу фактнинг ўзи ҳам рус махфий полицияси ва разведкаси мусулмон аҳолиси ўртасида ҳам кенг жосуслик тармоғини ёйганидан далолат беради.

Петербургда ишланган дастур бўйича рус мустамлакачиларининг махфий сиёсий идоралари изчил ишлаб, Туркистон мусулмонлари онгида жиддий тўнтарилиш юз бериб, миллий-озодлик кураши куртаклар ёзгани ва бу ҳолат жадидлар сиймосида гавдаланганини яхши пайқашган. Улар генерал-губернаторнинг махсус тузилган сўров анкетаси бўйича маҳаллий аҳолининг кайфияти, дунёқараши, рус маъмуриятига ва тузумига муносабати, миллий мустақилликка интилиш ҳолларини чуқур ўрганишган. ТРМБ ўзбек, қозоқ, қирғиз, туркман, тожик ёшларининг дунёқараши ва хатти-ҳаракатларидан хабардор бўлиш учун уларнинг сафида ўз одамларига эга бўлгани ҳужжатлардан маълум.

(Давоми. Боши ўтган сонларда).

БЎЛИМЛАР:

Мафкура ишлари ва партия ҳаёти — 133-76-04, 136-33-40.
Парламент фаолияти ва ҳуқуқ — 133-11-49, 136-54-06.
Иқтисодиёт — 133-21-43, 136-57-22.
Фан ва маданият — 133-20-36, 136-33-40.
Хатлар ва оммавий ишлар — 133-76-04.
Ахборот ва спорт — 133-12-56, 136-55-16.
Халқаро ҳаёт — 133-20-36.
Саноат, қурилиш ва транспорт бўлими — 133-07-20.
Реклама ва эълонлар — 133-38-55, 133-47-80.
факс— 133-38-55, 133-54-55

ВИЛОЯТ МУХБИРЛАРИ:

Андижонда — 24-16-48;
Бухорода — 23-80-06;
Гулистонда — 25-16-22;
Жиззахда — 3-31-86;
Навоийда — 3-39-20;
Наманганда — 6-43-43;
Нукусда — 7-58-83;
Каттақўрғонда — 5-33-46;
Тошкентда — 133-76-04;
Урганчда — 6-51-35;
Фарғонада — 24-54-61;
Қаршида — 3-25-79;
Қўмқўрғонда — 5-26-24.

МАНЗИЛИМИЗ:

700000. ТОШКЕНТ. МАТБУОТЧИЛАР КЎЧАСИ. 32-УЙ.

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси.

Корхона манзили: Буюк Турон кўчаси, 41-уй.

Навбатчи муҳаррир А. РЎЗИЕВ, навбатчи М. МИРФАЙЗИЕВ.

Рўйхатдан ўтиш тартиби №00120

Газета офсет усулида, А—2 форматида. 32021 нусхада босилди

Ҳажми 2 босма табоқ

«Ўзбекистон овози» материалларини кўчириб босиш фақат таҳририят рухсати билан амалга оширилади.

Г — 0887

Босишга топшириш вақти — 21.00.
Топширилди — 21.00.
1 2 3 4 5 6.

СОТУВДА ЭРКИН НАРХДА

«ОСИЁ—ВОЛГА»
МИНТАҚАЛАРАРО МАРКАЗИ

Тошкент шаҳридаги омборхонадан пул ўтказиш йўли билан УАЗ автомобиллари учун кенг турдаги эҳтиёт қисмларни, шунингдек, қишлоқ хўжалик шиналарини, автошиналарни, автомобилларнинг барча турдаги эҳтиёт қисмларини

СОТАДИ

Манзил: Тошкент шаҳри, Навоий кўчаси, 16 ª уй, 221-хона
Тел\факс: (3712) 41-52-41, 41-58-51.

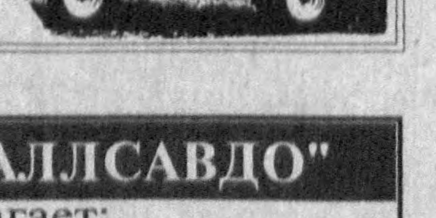

АО "УЗМЕТАЛЛСАВДО"
предлагает:

	НАИМЕНОВАНИЕ ПРОДУКЦИИ	ЦЕНА за 1тн (сум)	№ ТЕЛЕФОНОВ
1.	Стальмелкосортная		
	Периодический профиль 12 мм	31000	483064
	Периодический профиль 16 мм	29000	483064
	Круг 16 мм	30000	483064
3.	Сталь инструментальная круг 12-20 мм ст У8А	30200	483064
4.	Балка 30	58300	483064
5.	Жесть черная 0,25x890 в рулонах	90000	483064
6.	Проволока стальная пружинная 0,6-0,8 мм	47000	484707
7.	Заклепки стальные	7200	484707
8.	Титановый прокат	550000	485031
9.	Сетка дорожная	договорная	484707
10.	Трубы чугунно-напорные Д-65 мм	50000	484766
11.	Трубы чугунно-канализационные д.150 мм шт	1710	484766
12.	Сталь крупносортная в том числе		
	уголок 50x50	32000	483064
	уголок 100x100	60500	483064
	уголок 140x140, 160x160	58300	483064
13.	Куртка ватная	договорная	484078 486272

Наш адрес: г. Ташкент, ул. Уста Ширин, 136.

"ТОШКЕНТМЕБЕЛЬ" ҳиссадорлик жамияти

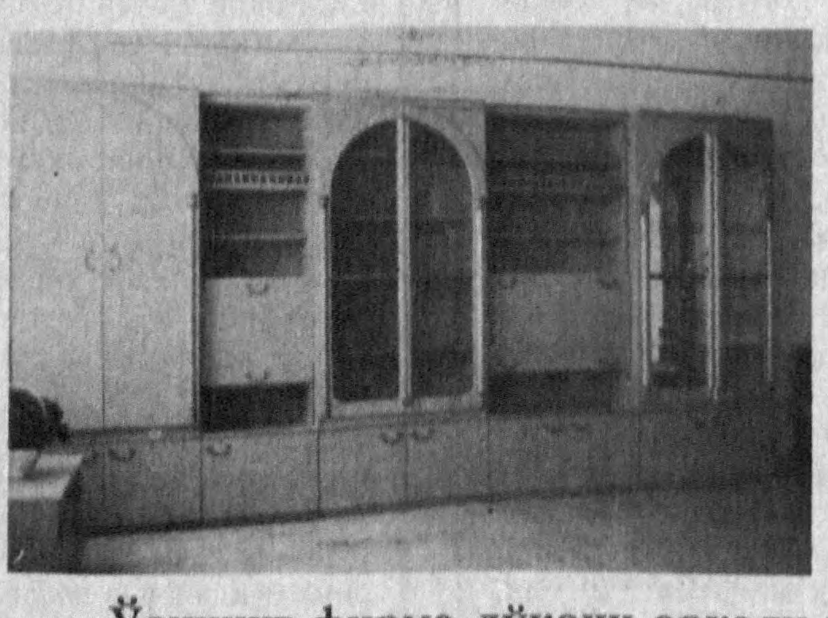

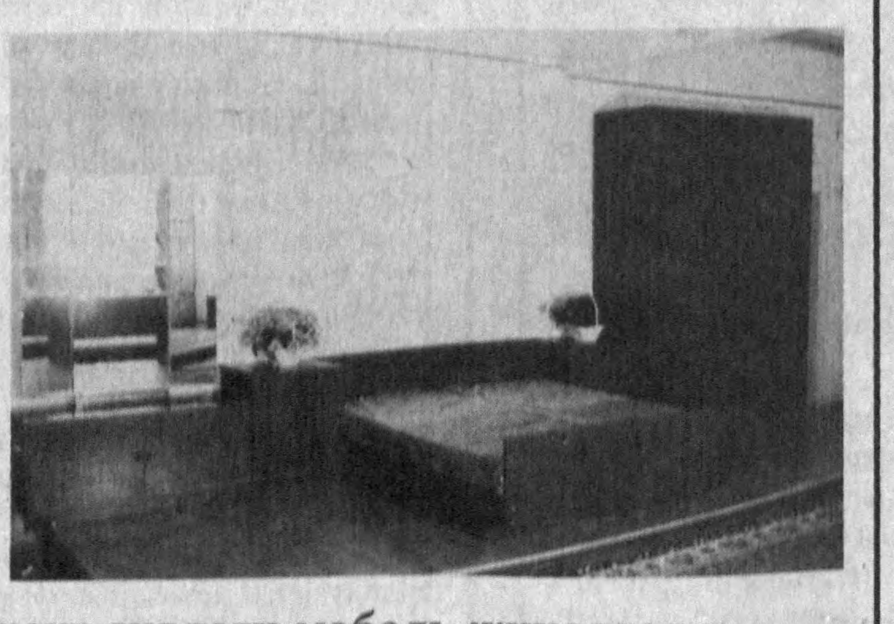

Ўзининг фирма дўкони орқали кенг турдаги мебель жиҳозлари:

— ётоқхона учун мебеллар тўплами;
— кўп мақсадда ишлатиладиган идиш-товоқлар жавони;
— юмшоқ мебеллар тўплами;
— офис мебеллари;
— кийим-кечак шкафлари;
— кроват, тўшак ва банкеткаларни

нақд пул ёки пул ўтказиш йўли билан

СОТАДИ.

Жиҳозлар 10 фоиз арзонлаштирилган нархда сотилади.

Мурожаат учун манзил: Тошкент шаҳри, Магазин Мавзуқ кўчаси, 245-уй, 43-автобуснинг охирги бекати. Телефонлар: 48-68-89, 48-37-50.

ТАШКИЛОТ
1996 йилда ишлаб чиқарилган **«ГАЗЕЛ» АВТОМАШИНАСИНИ** ва **ПОЛИПРОПИЛЕН ҚОПЛАРИНИ СОТАДИ**
Ҳақ тўлаш шакли — турлича.
Тел: (3712) 41-87-73.

Тошкент шаҳар А. Икромов туманидаги МЧЖ «Карбонэль» фирмаси
ТУГАТИЛАДИ
Даъво ва эътирозлар эълон чиққан кундан бошлаб бир ой муддат ичида қабул қилинади.

«Қизилқумцемент» қўшма корхонаси акционерлик жамиятининг гербли муҳри йўқолганлиги сабабли
БЕКОР ҚИЛИНАДИ